

Uitwerkingen hoofdstuk 16 deel vwo A 1,2 deel 4

Differentievergelijkingen

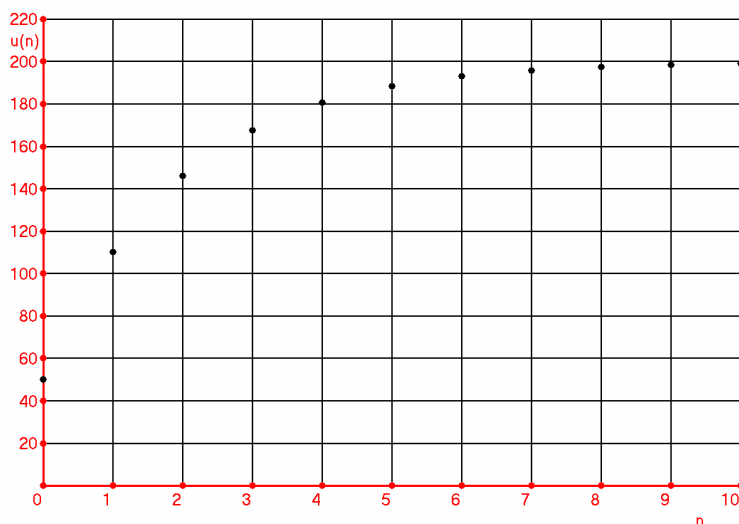
1. $u_n = 2u_{n-1} + 3$ met $u_0 = 4$ $u_2 = 25 \Rightarrow$
 $u_3 = 2 \cdot 25 + 3 = 53$; $u_4 = 2 \cdot 53 + 3 = 109$ en $u_5 = 2 \cdot 109 + 3 = 221$

2. MR met $u_2 = 1280$ en $u_7 = 3906,25$
  - a. Stel $u_n = u_0 \cdot r^n$ $r^5 = \frac{u_7}{u_2} = \frac{3906,25}{1280} = 3,05... \Rightarrow r = (3,05...)^{\frac{1}{5}} = 1,25 \Rightarrow u_n = u_0 \cdot 1,25^n$
 $u_2 = 1280 = u_0 \cdot 1,25^2 \Rightarrow u_0 = 1280 \cdot 1,25^{-2} = 819,2 \Rightarrow u_n = 819,2 \cdot 1,25^n$
  - b. $u_n = u_{n-1} \cdot 1,25$ met $u_0 = 819,2$
  - c. $u_n > 100000$ eerst $819,2 \cdot 1,25^n = 100000 \Leftrightarrow$
 $1,25^n = \frac{100000}{819,2} = 122,07... \Leftrightarrow n = {}^{1,25} \log 122,07... = \frac{\log(122,07...)}{\log(1,25)} \approx 21,5 \Rightarrow$
vanaf $n = 22$ geldt dat $u_n > 100000$

3. $u_n = 0,8 \cdot u_{n-1}$ met $u_3 = 3276,8$
  - a. We zien aan de recursieve betrekking dat het hier gaat om een MR. $\Rightarrow r = 0,8$ en
 $u_0 = \frac{u_3}{r^3} = \frac{3276,8}{0,8^3} = 6400 \Rightarrow u_n = 6400 \cdot 0,8^n$
  - b. $u_{10} = 6400 \cdot 0,8^{10} \approx 687,2$
  - c. $u_n < 200$ Eerst :
 $6400 \cdot 0,8^n = 200 \Leftrightarrow 0,8^n = \frac{200}{6400} = 0,03125 \Leftrightarrow n = {}^{0,8} \log(0,03125) = \frac{\log(0,03125)}{\log(0,8)} \approx 15,5 \Rightarrow$
vanaf $n = 16$ klopt het $\Rightarrow$ vanaf de **17^e** term.

4. RR met $u_{12} = 26$ en $u_{20} = 38$
  - a. Stel $u_n = u_0 + vn$ Tussen u_{20} en u_{12} zit 8 keer het verschil $v \Rightarrow 8v = 12 \Rightarrow v = 1,5$
Verder geldt: $u_{12} = u_0 + 1,5 \cdot 12 \Rightarrow 26 = u_0 + 18 \Leftrightarrow u_0 = 8 \Rightarrow u_n = 8 + 1,5 \cdot n$
  - b. Bij een RR komt er steeds eenzelfde getal bij of gaat er steeds eenzelfde getal vanaf. $\Rightarrow$
 $u_n = u_{n-1} + 1,5$ met $u_0 = 8$
  - c. $u_n = 218 \Leftrightarrow 8 + 1,5 \cdot n = 218 \Leftrightarrow 1,5n = 210 \Leftrightarrow n = 140 \Rightarrow$ de **141^e** term is 218.

5. In 1997 10000 zeehonden ; 40% toename en 15% afname elk jaar.
- De toename per jaar is $40\% - 15\% = 25\% \Rightarrow$ de groeifactor is: $1,25 \Rightarrow P_n = 1,25 \cdot P_{n-1}$ met $P_0 = 10000$
  - Zet de modetoets op seq en voer in: $u_n = u_{n-1} \cdot 1,25$ en $u_0 = 10000$ en $n = 0$
We weten dat u_0 is in 1997 ; u_1 in 1998 enz.
Met de tabel zien we dat $u_6 = 38147$ en $u_7 = 47684 \Rightarrow$ de toename in 2003 is dus $47684 - 38147 = 9537$.
 $u_8 = 59605$ en dat $u_9 = 74506 \Rightarrow$ de toename in 2005 is dus $74506 - 59605 = 14901$
  - Zie dezelfde tabel $u_7 = 47684 \Rightarrow$ in januari van 2004 geldt het gevraagde.
6. 5000 euro; rente van 3,8% per jaar; vanaf 19^e jaar 150 euro opname.
- rente per jaar 3,8% $\Rightarrow$ gr. factor is 1,038 Vervolgens elk jaar een afname van 150 euro.
  - Op die manier komen we tot 5169,35 euro (goed tellen !!!)
  - De eerste en de 3^e formule voldoen hier.

7. $u_n = 0,6u_{n-1} + 80$ met $u_0 = 50$
- Formule invoeren in GR met $n = 0$ en $u_n(\text{min}) = 50 \Rightarrow$

n	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
u_n	50	110	146	167,6	180,6	188,3	193,0	195,8	197,5	198,5	199,1

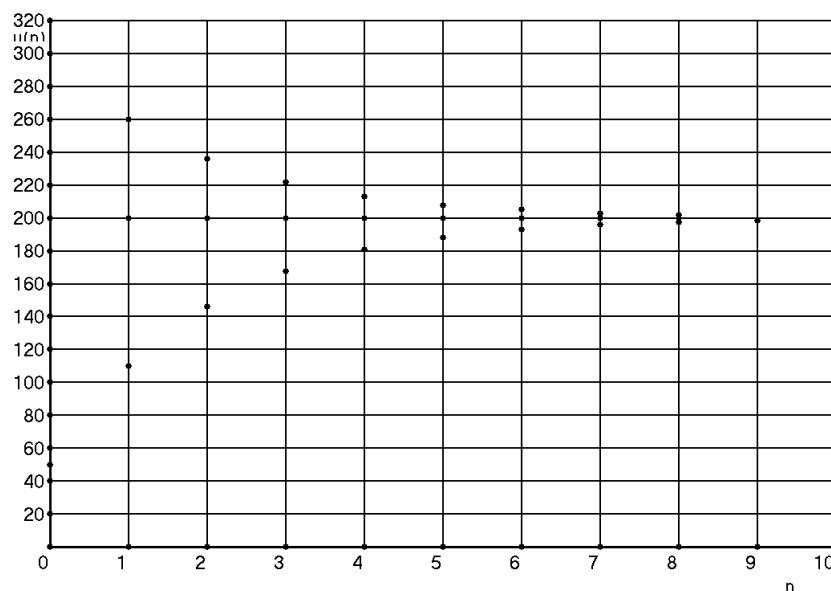
- Deze waarden gaan naar het getal 200 $\Rightarrow$ verzadigingsniveau is dus 200.
-

d. Zie figuur

e. Zie figuur
De punten hebben
allemaal de hoogte 200

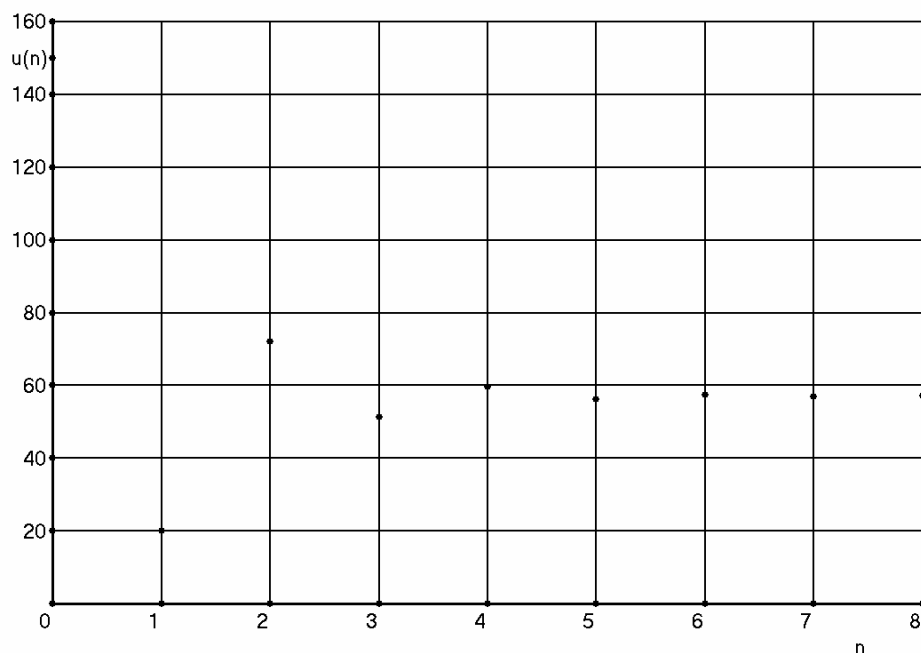
f. $0,6 \cdot 200 + 80 = 200$
 $\Rightarrow$ constante rij op hoogte 200

8. $u_n = -0,4u_{n-1} + 80$ met $u_0 = 150$

a. Invoeren in GR met $n = 0$ en $u_n(\text{min}) = 150 \Rightarrow$ tabel

n	0	1	2	3	4	5	6	7	8
u_n	150	20	72	51,2	59,5	56,2	57,5	57,0	57,2

b. Er is wel verzadiging, maar de punten komen wisselend van boven en van onderen naar het verzadigingsniveau.

9. $u_n = 1,2 \cdot u_{n-1} + 80$ met $u_0 = 150$ Invoeren in GR met $n(\text{min}) = 0$ en $u(n\text{Min}) = 150$

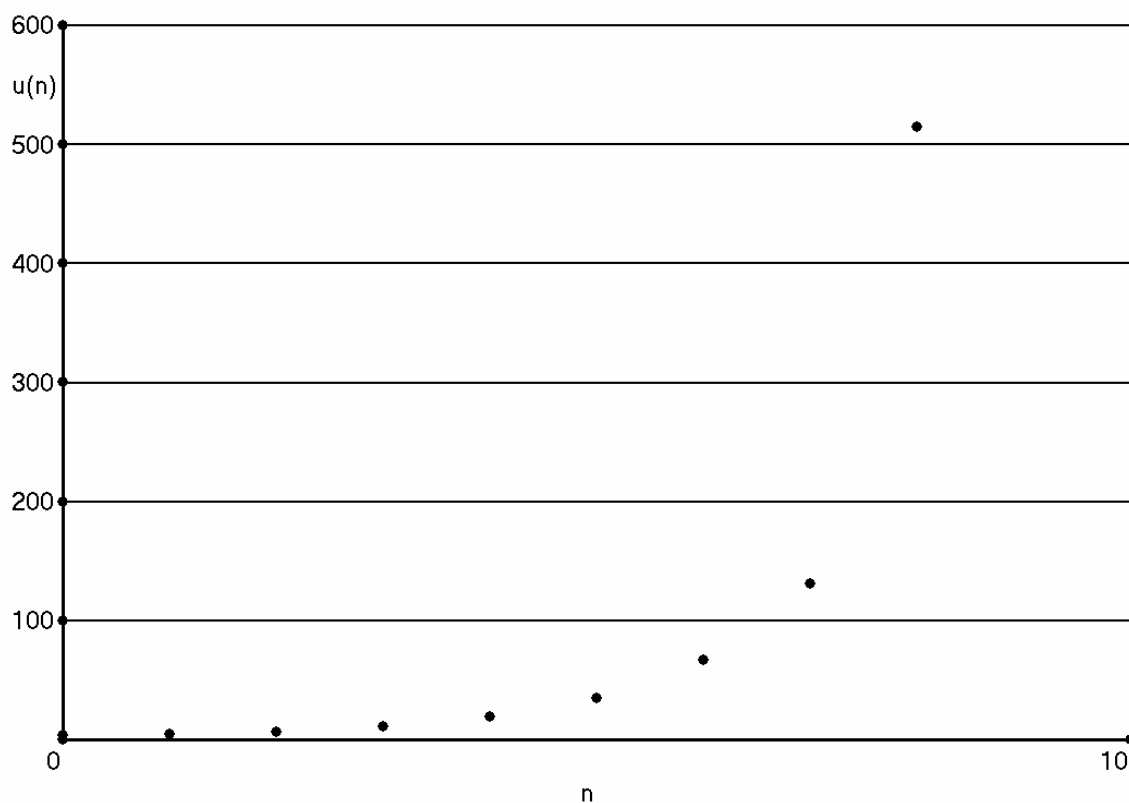
tabel geeft:

n	0	1	2	3	4	5	6
u_n	15	260	392	550,4	740,5	968,6	1242,3

Uit de tabel blijkt dat de waarden steeds meer uit elkaar gaan. Er is dus geen verzadiging.

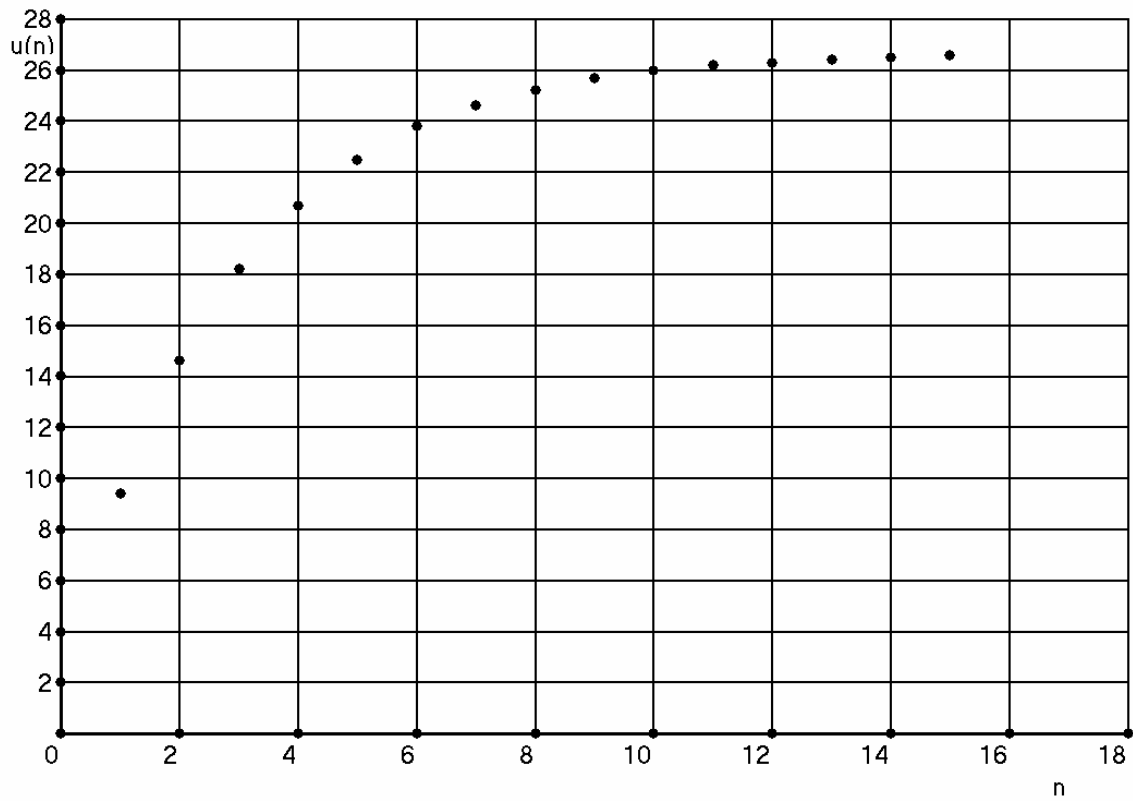
10. a. lineair en 1^e orde met $a = 3$ en $b = -8$
 b. niet lineair, er is nog de term u_{n-2}
 c. lineair en van de 1^e orde met $a = 0,3$ en $b = 0$
 d. niet lineair, de term u_{n-1}^2 kom je hier tegen.
 e. lineair en van de 1^e orde met $a = 1$ en $b = 100$
 f. lineair en van de 1^e orde met $a = 1/1,25$ en $b = -8$

11. $u_n = 2u_{n-1} - 3$ met $u_0 = 4$

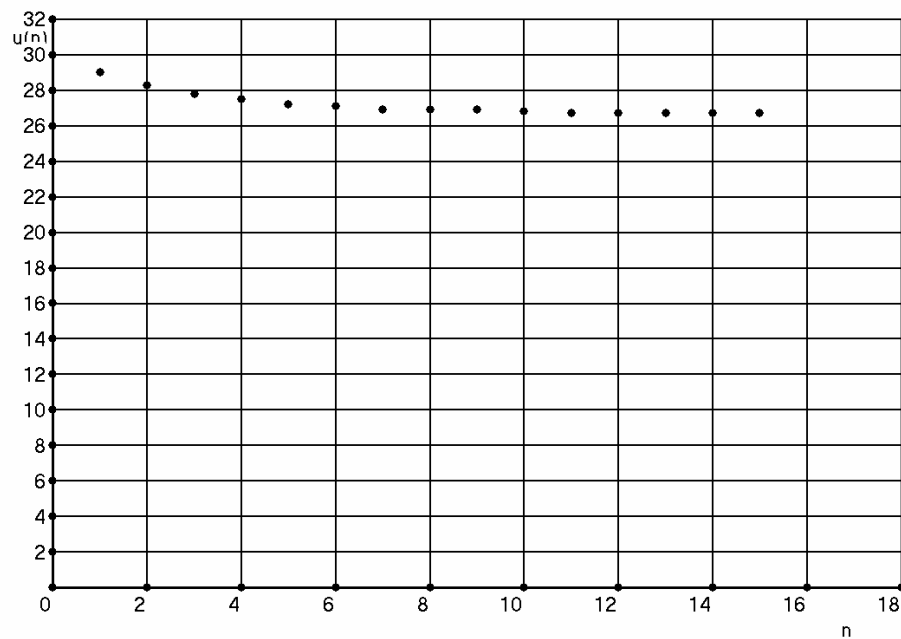
Er treedt geen verzadiging op.

12. $u_n = 0,7u_{n-1} + 8$ met $u_0 = 2$

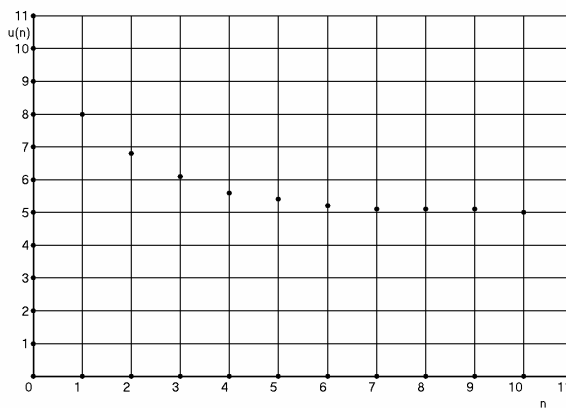
Er is hier verzadiging naar ongeveer 26,7

- b. Nu de startwaarde bijv. 30 de time-grafiek wordt nu:

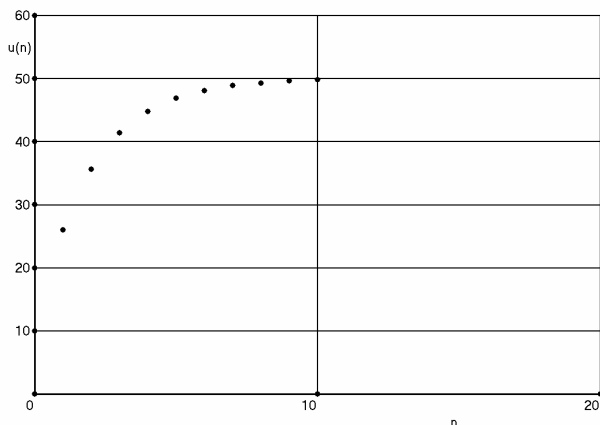

13a. $u_n = 0,6 \cdot u_{n-1} + b$ met $u_0 = 10$

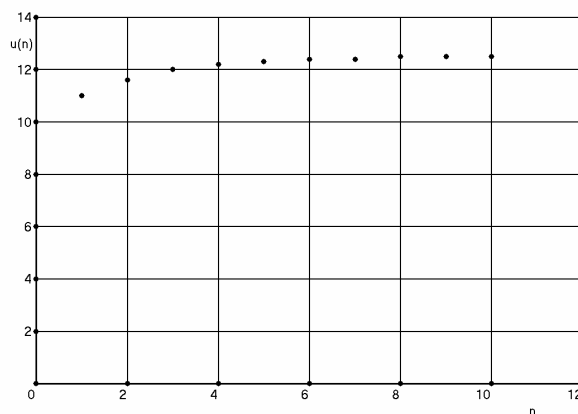
met $b = 2$; $b = 20$ en $b = 5$

$b = 2$

$b = 20$

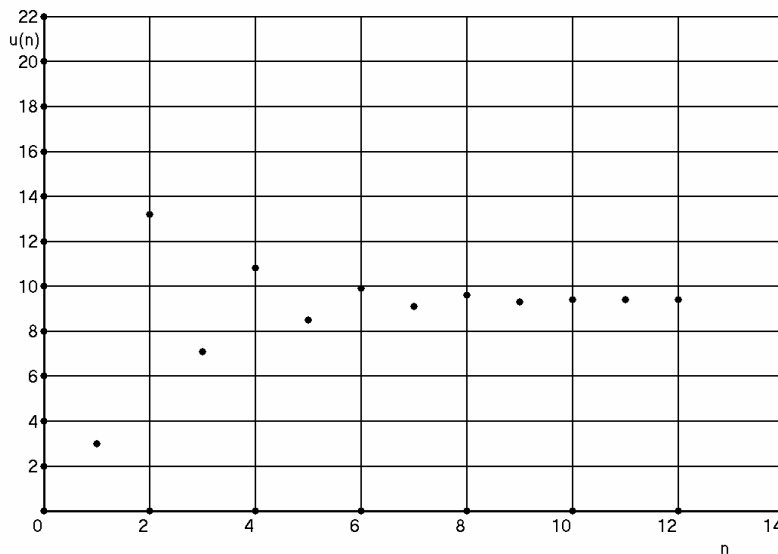
$b = 5$

Bij $b = 2$ is het verzadigingsniveau 5
 Bij $b = 20$ is het verzadigingsniveau 50
 Bij $b = 5$ is het verzadigingsniveau 12,5

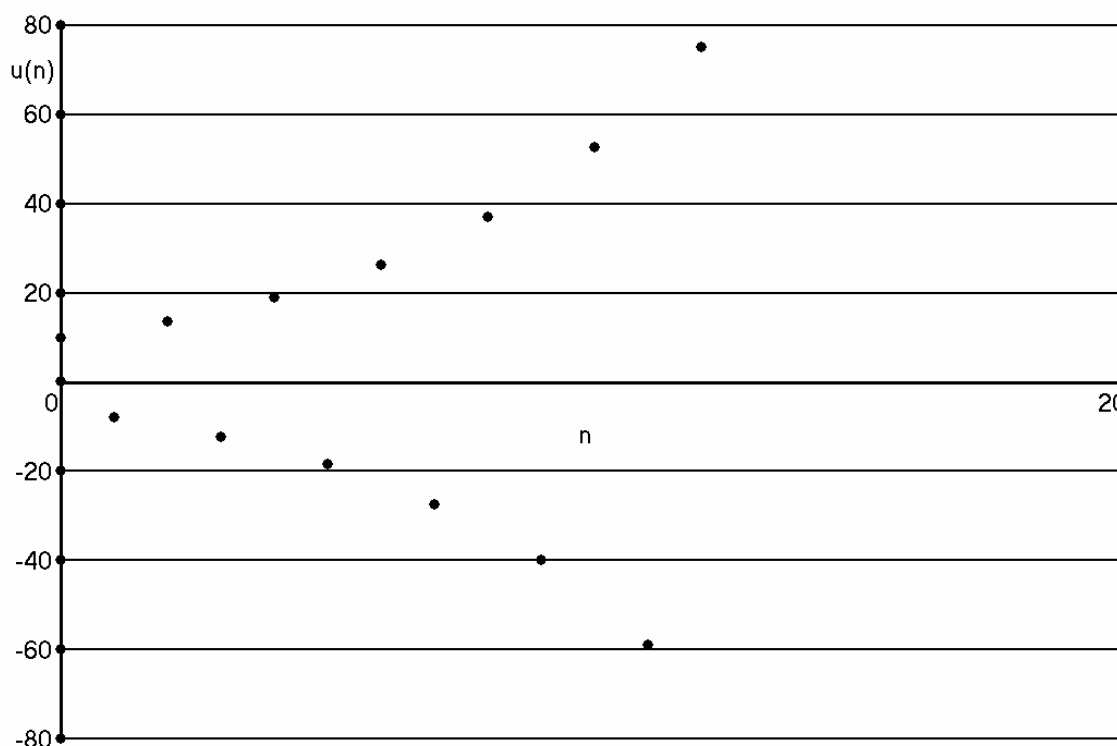
b. Bij $b = 2$ hoort een dalende grafiek en bij de andere waarden van b hoort een stijgende grafiek.

14. $u_n = -0,6u_{n-1} + 15$ met $u_0 = 20$

- a. Er is vezadiging met niveau 9,4
- b. De benadering is wisselend van boven en van onderen.

15. $u_n = -1,2u_{n-1} + 4$ met $u_0 = 10$

Er is geen verzadiging

- b. De punten gaan steeds verder uit elkaar afwisselend naar boven en naar onderen.

16.

- a. Afbraak 12% $\Rightarrow$ groeifactor is 0,88. Steeds 25 mg erbij met een begin van 100 mg $\Rightarrow$
 $u_n = 0,88 \cdot u_{n-1} + 25$ met $u_0 = 100$

- b. Invoeren in GR met $n(\text{Min}) = 0$ en $u(n\text{Min}) = 100 \Rightarrow u_6 \approx 158$ mg
 Dit is de hoeveelheid medicijn in het lichaam 36 uur na het begin. Dus op 2 mei om 20.00 uur.

- c. Kijken naar de tabel $\Rightarrow u_9 \approx 174,05$ en $u_{10} \approx 178,16 \Rightarrow$ vanaf $n = 10 \Rightarrow$ 60 uur na 1 mei om 8.00 uur $\Rightarrow$ op 3 mei om 20.00 uur.

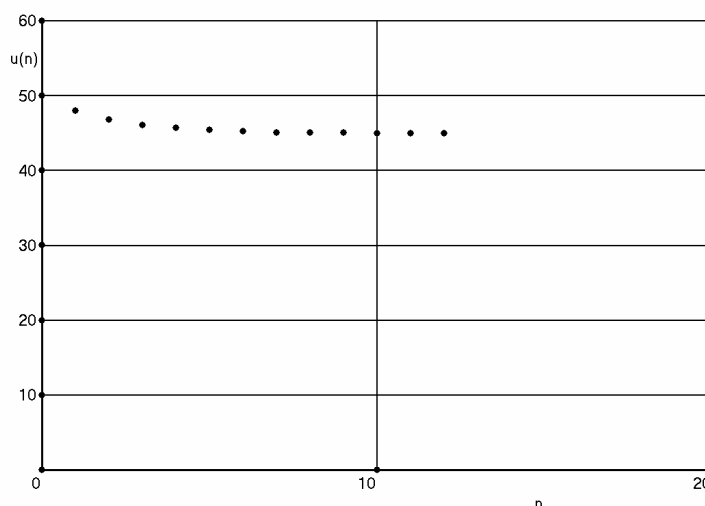
- d. Kijken naar de tabel op je GR $\Rightarrow$ verzadigingsniveau is ongeveer 208

- e. Bij verzadiging geldt ongeveer $u_n \approx u_{n-1} = V \Rightarrow V = 0,88 \cdot V + 25 \Leftrightarrow 0,12V = 25 \Rightarrow V \approx 208$

17. $u_n = 0,6 \cdot u_{n-1} + 18$ met $u_0 = 50$

n	0	2	4	6	8	10	12
u_n	50	46,8	45,6	45,2	45,1	45,0	45,0

- a. Ook grafisch zie je dat het verzadigingsniveau u ongeveer 45 is.

- b. Voor verzadiging geldt :

$$\begin{aligned} u_n &= u_{n-1} = V \Rightarrow \\ V &= 0,6V + 18 \Leftrightarrow \\ 0,4V &= 18 \Leftrightarrow \\ V &= 45 \end{aligned}$$

18.

- a. Bij verzadiging is de toename even groot als de afname $\Rightarrow$ hoeveelheid van 40% is dus gelijk aan de hoeveelheid 18. $\Rightarrow$ de vergelijking wordt dus : $0,40V = 18$

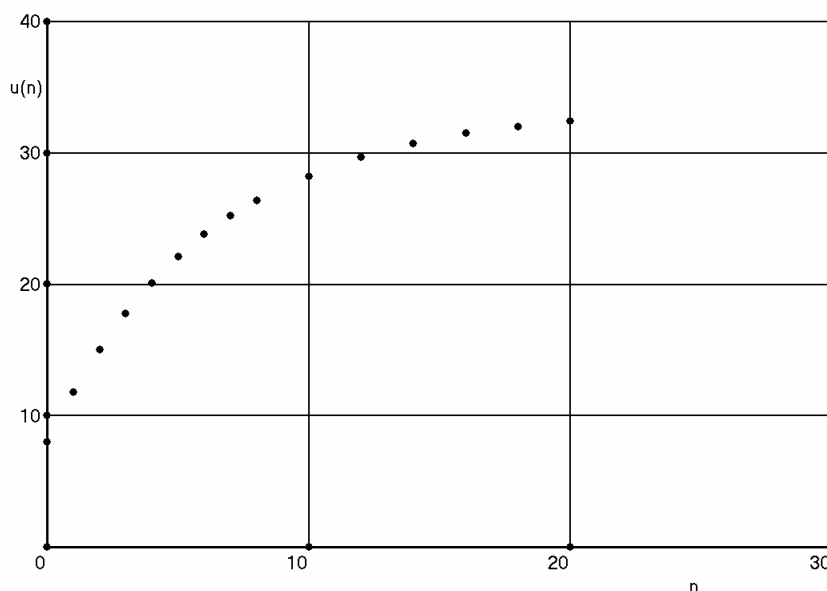
- b. $0,40 \cdot V = 18 \Leftrightarrow V = 45$

19.

- a. 15% gaat weg $\Rightarrow$ groeifactor is 0,85 ; 5kg komt erbij $\Rightarrow u_n = 0,85u_{n-1} + 5$ met $u_0 = 8$

- b. Na 10 uur $\Rightarrow u_{10} = 28,35$ met GR Voer in: u_n en $n(\text{Min}) = 0$ en $u(n\text{Min}) = 8$
Met de tabel vinden we dus ongeveer 28,35 kg

- c. In de grafiek zie je dat er verzadiging is. De waarde vinden door voldoende hoge waarden van n te nemen $\Rightarrow$
 $V \approx 33,3$

- d. $u_n = u_{n-1} = V \Rightarrow$

$$\begin{aligned} V &= 0,85V + 5 \Leftrightarrow \\ 0,15V &= 5 \Leftrightarrow \\ V &\approx 33\frac{1}{3} \end{aligned}$$

- 20a. $u_n = 1,5u_{n-1} + 1$ met $u_0 = 2$

$$u_0 = 2 \Rightarrow u_1 = 1,5 \cdot 2 + 1 = 4 ; u_2 = 1,5 \cdot 4 + 1 = 7 ;$$

- b. $u_3 = 1,5 \cdot 7 + 1 = 11,5$

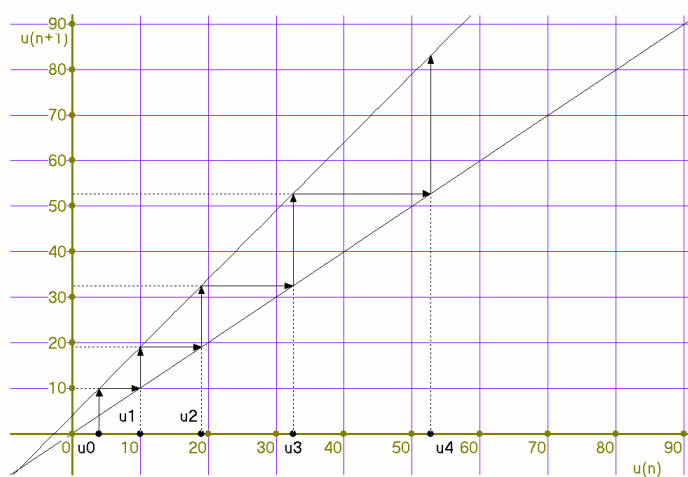

c.

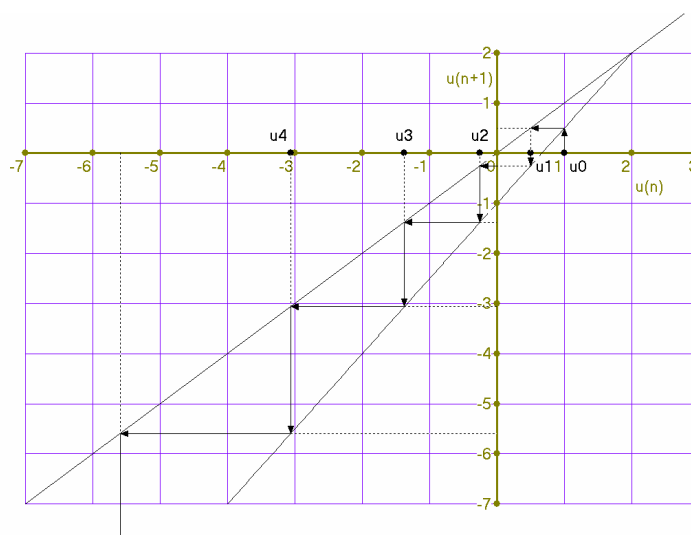
$u_0 = 2$	$u_1 = 4$	$u_2 = 7$	$u_3 = 11,5$	$u_4 = 18,25$
$u_1 = 4$	$u_2 = 7$	$u_3 = 11,5$	$u_4 = 18,25$	$u_5 = 28,375$

d. $(7 ; 11,5)$ en $(11,5 ; 18,25)$ e. Stel $y = ax + b$ r.c. $= a = \frac{7-4}{4-2} = 1,5 \Rightarrow y = 1,5x + b$ door $(2, 4) \Rightarrow 4 = 3 + b \Rightarrow b = 1 \Rightarrow$ De vergelijking is nu : $y = 1,5x + 1$ f. Bij de gegeven differentievergelijking hebben we dezelfde vorm dus met $a = 1,5$ en $b = 1$

g. Ja , de vergelijking blijft immers hetzelfde.

21. $u_n = 1,5u_{n-1} - 1$ a. $u_0 = 4$

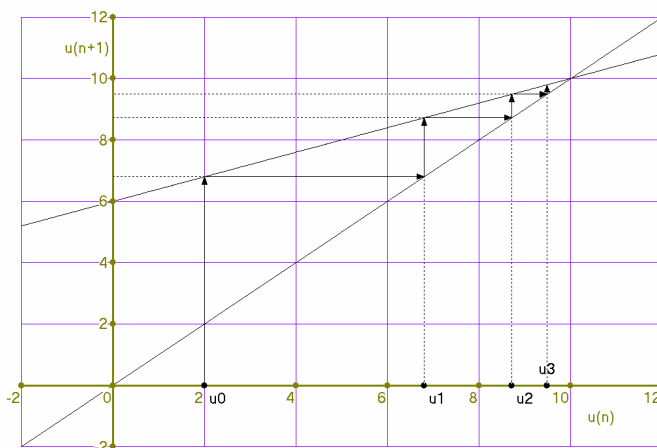
b.

c. Als $u_0 = 2$ Dan bestaat de webgrafiek alleen uit het punt $(2,2)$
De rij u_n is dan de constante rij $u_n = 2$

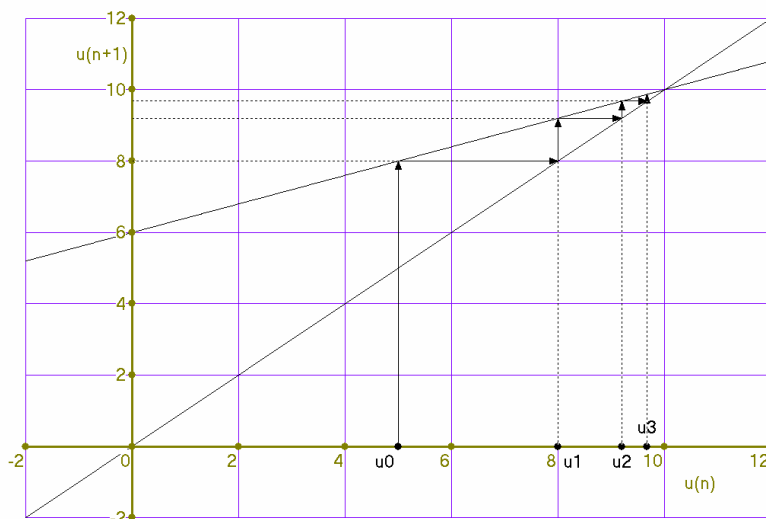
22. $u_n = 0,4u_{n-1} + 6$

a. $u_0 = 2$

- b. De punten komen steeds dichtter bij elkaar en benaderen het verzadigingsniveau 10.

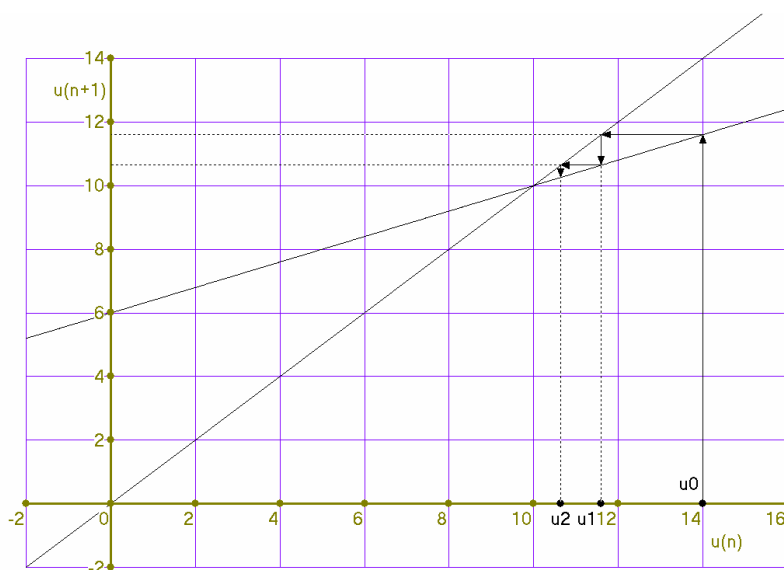
- c. Ook hier gaan de punten naar $(10,10)$ en is er verzadiging met verzadigingsniveau is 10

- d. Ook nu treedt er verzadiging op. De punten gaan weer naar $(10,10)$ ze komen echter van de andere kant.

verzadigingsniveau is 10

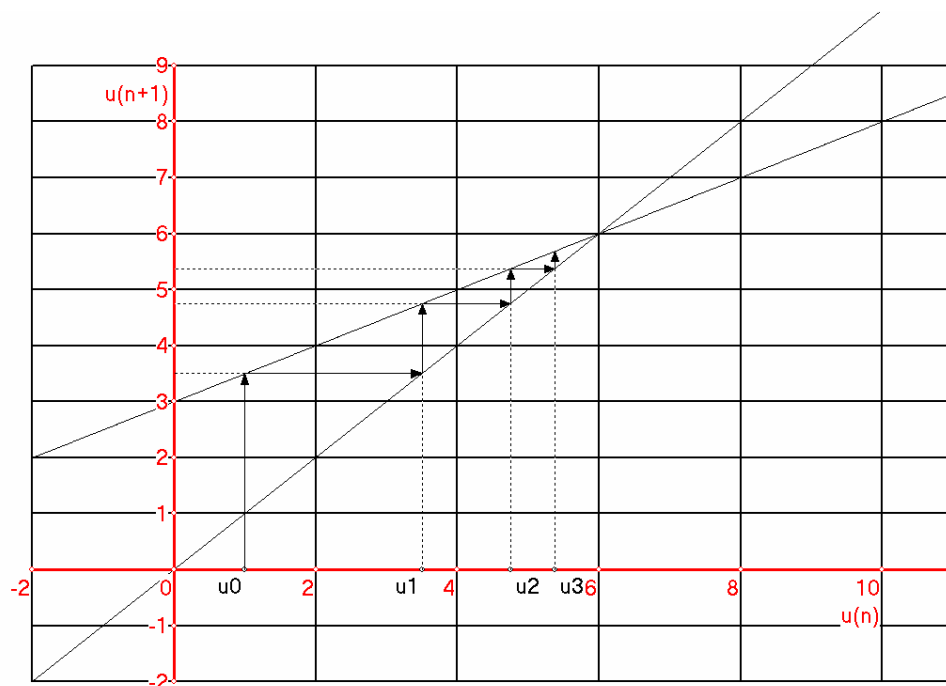
- e. De punten komen steeds dichtter bij $(10,10)$ te liggen en dat is steeds onafhankelijk van u_0 .

23.

a. De vergelijking is $y = 0,5x + 3 \Rightarrow$ de diff. verg. is : $u_n = 0,5 \cdot u_{n-1} + 3$

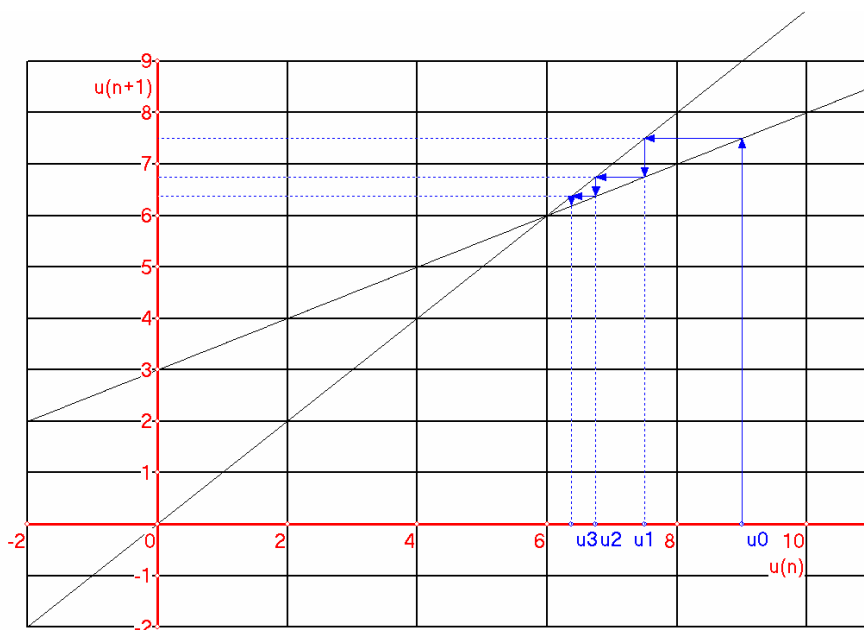
b.

c.

Het verzadigingsniveau is 6.

d.

e. Het verzadigingsniveau is weer 6.

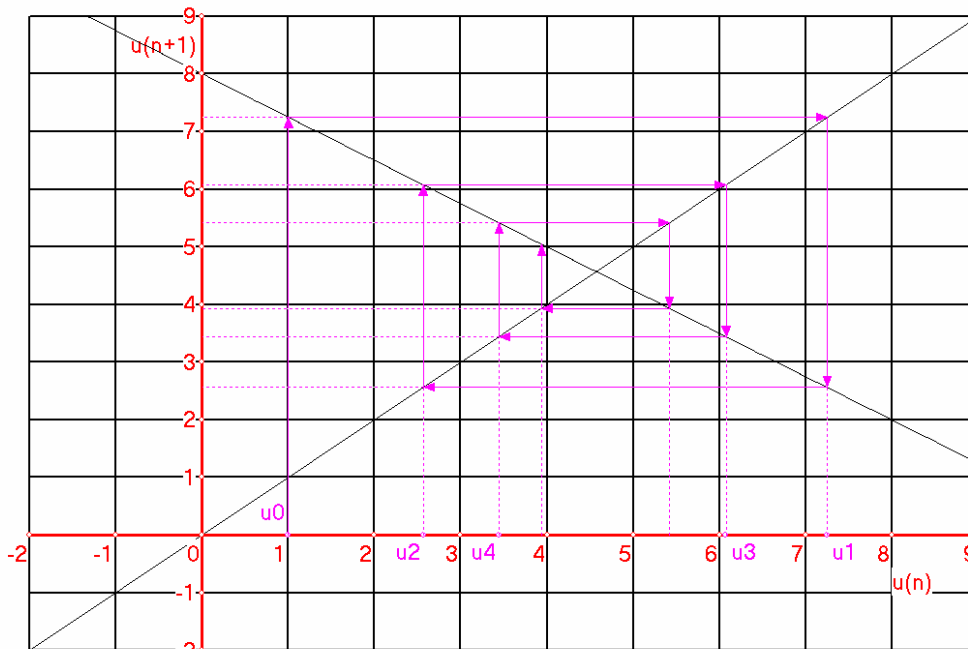
f. Dan moeten we de vergelijking : $V = 0,5V + 3$ oplossen.

24.

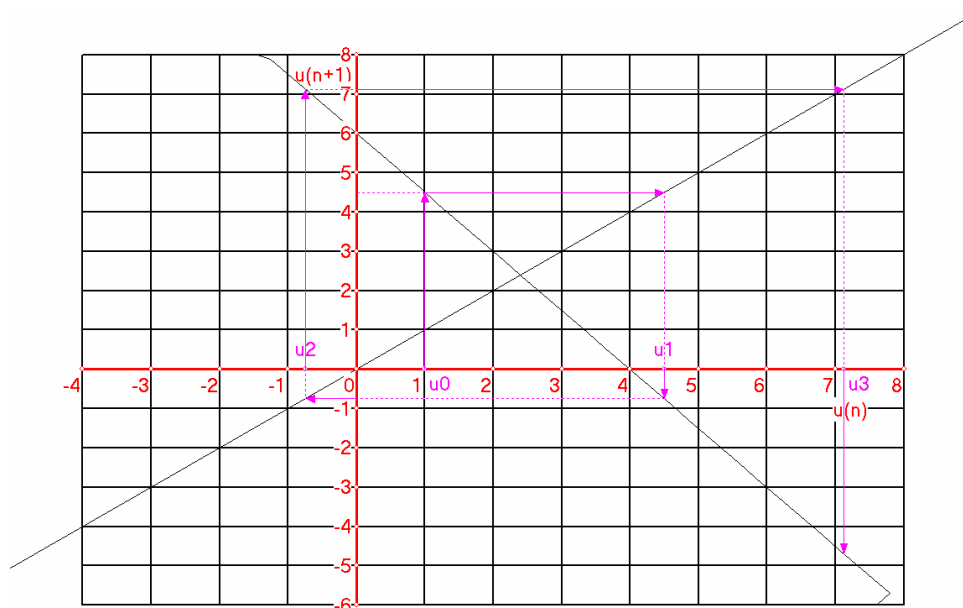
a. De diff. verg. is : $u_n = -0,75u_{n-1} + 8$ met $u_0 = 1$

b.

c. Er is ver-
zadig-
ing. De
pun-
ten
ko-
me-
n
ste-
eds
dic-
hte-
r
na-
ar
het
snij-
punt van de lijnen $y = x$ en
 $y = -0,75x + 8$.

d. We moeten dan oplossen: $x = -0,75x + 8 \Leftrightarrow$
 $1,75x = 8 \Leftrightarrow x = 8/1,75 \approx 4,57 \Rightarrow$ het verzadigingsniveau is dus ongeveer 4,57.
25a. diff. verg. $u_n = -1,5u_{n-1} + 6$ met $u_0 = 1$

b.

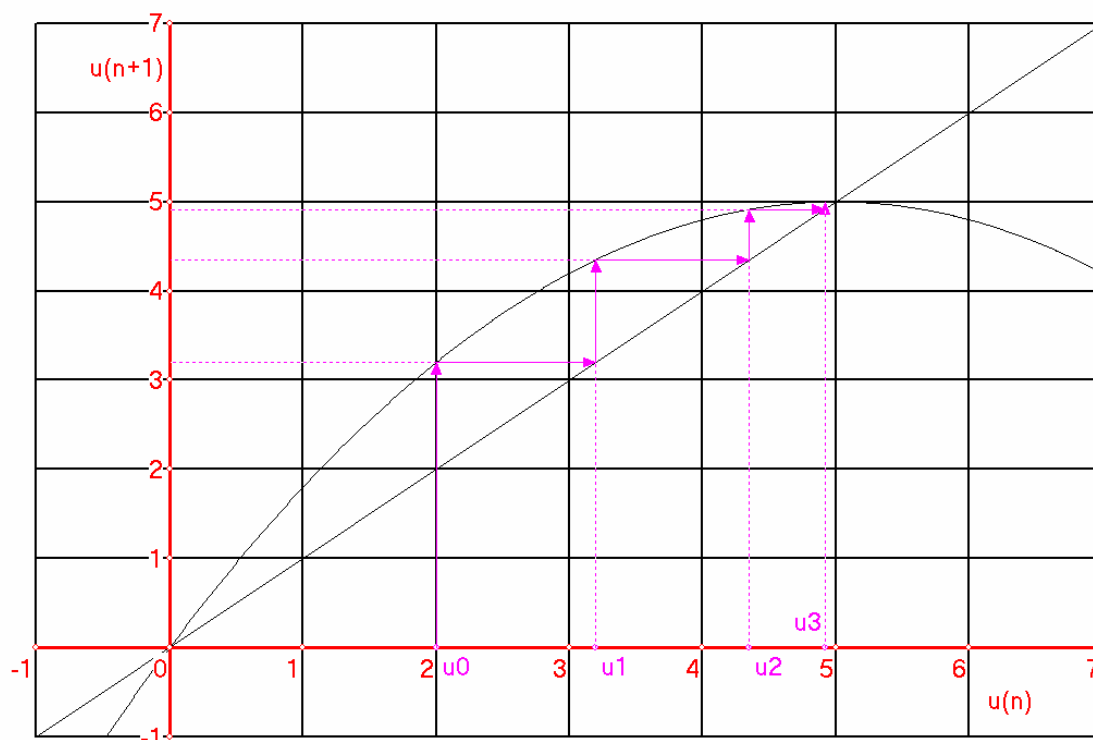

- c. Er is geen verzadiging, want de punten gaan steeds meer uit elkaar.
- d. Als $u_0 = 2,4$ dan is de webgrafiek slecht het punt $(2,4;2,4)$ zelf namelijk het snijpunt van $y = x$ en $y = -1,5x + 6$

26 $u_n = 2u_{n-1} - 0,2u_{n-1}^2$

- a. De formule van de parabool is : $y = 2x - 0,2x^2$

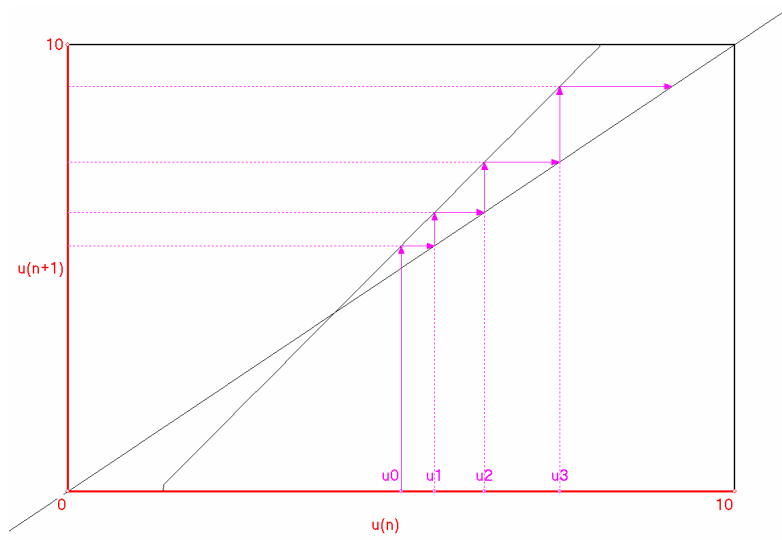
b.

- c. Het verzadigingsniveau is 5
- d. We moeten dan oplossen de vergelijking: $x = 2x - 0,2x^2$

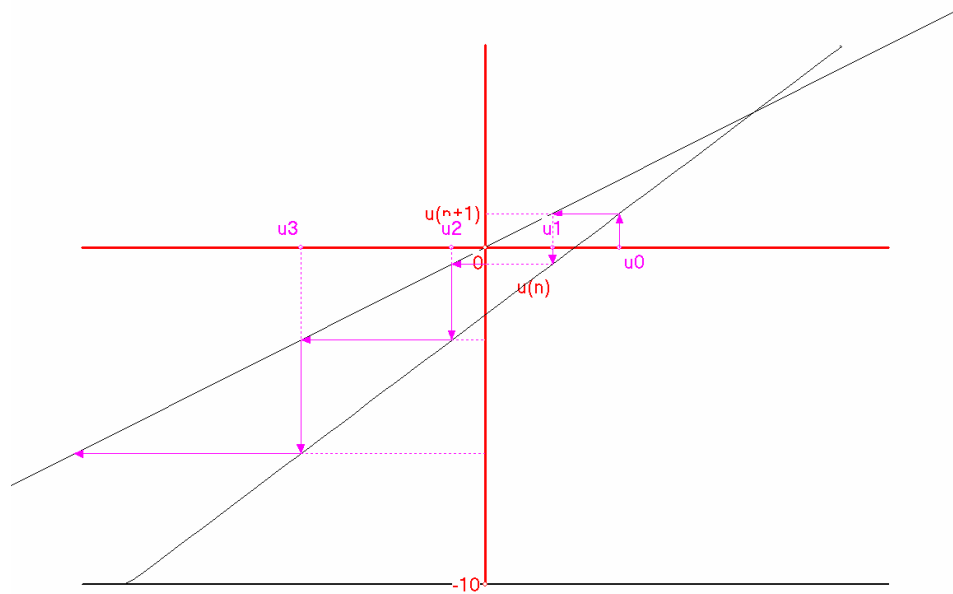
27.

a.

Geen convergentie

b.

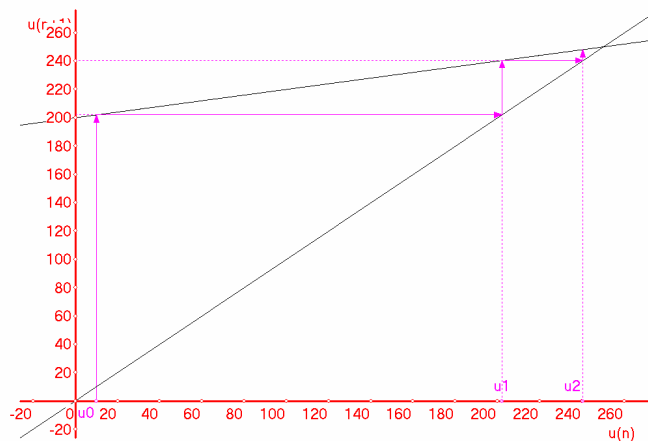
Geen convergentie

c. Hier is de webgrafiek gelijk aan het snijpunt van $y = x$ en $y = 1,5x - 2$ de evenwichtswaarde
 $\Rightarrow V = 4$

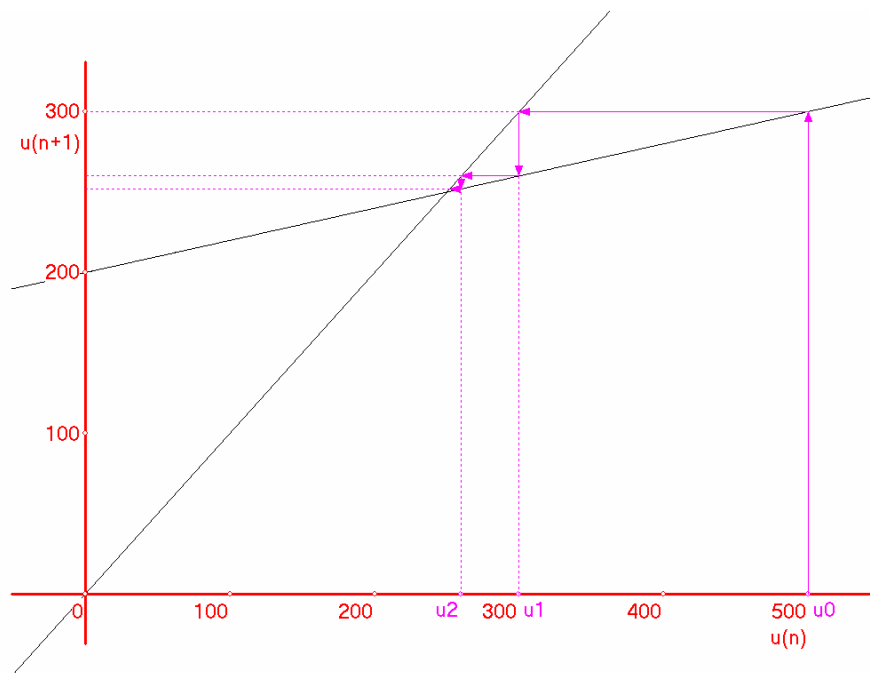
d.

Er is hier convergentie met

$$V = \bar{u} = \frac{200}{1 - 0,2} = 250$$

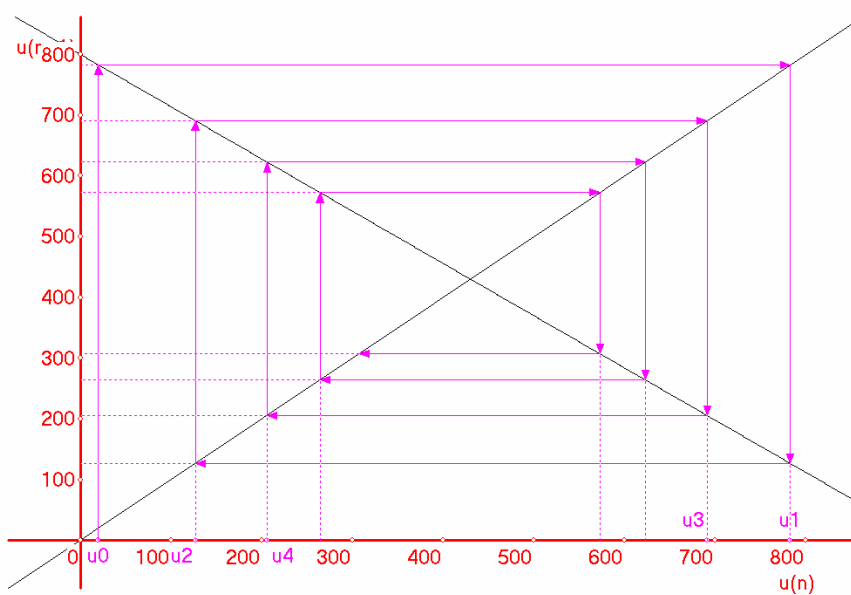

e.

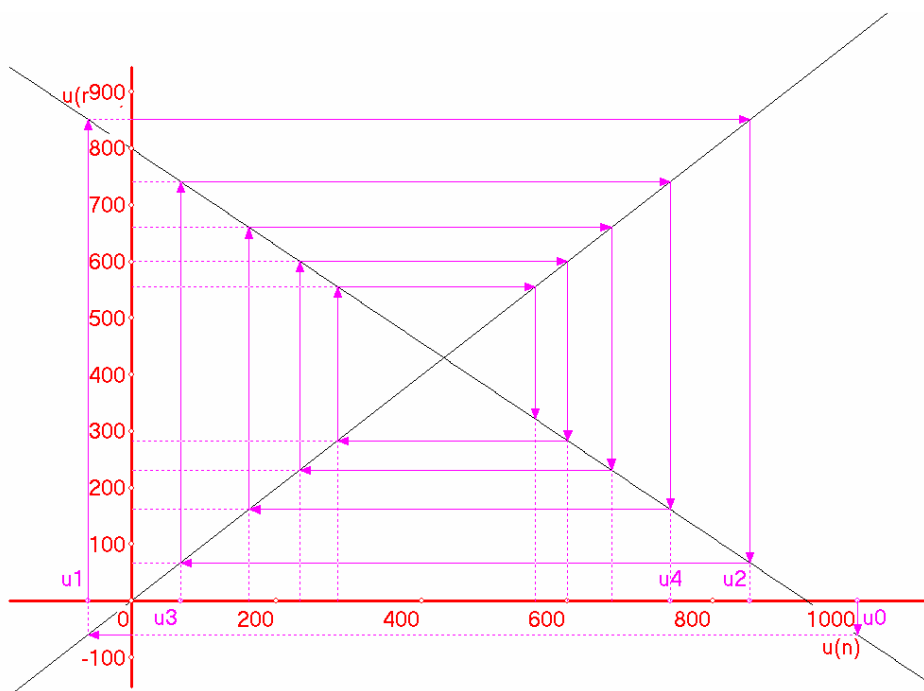
Er is hier convergentie met $V = \bar{u} = \frac{200}{1-0,2} = 250$

f.

Er is hier convergentie met $V = \bar{u} = \frac{800}{1+0,86} \approx 430,1$

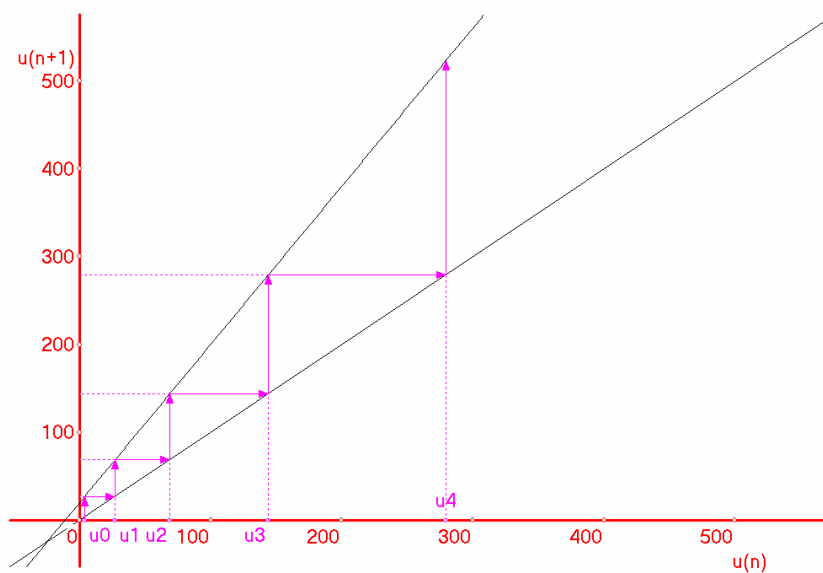
27.

Er is hier convergentie met $V = \bar{u} = \frac{800}{1+0,86} \approx 430,1$

28.

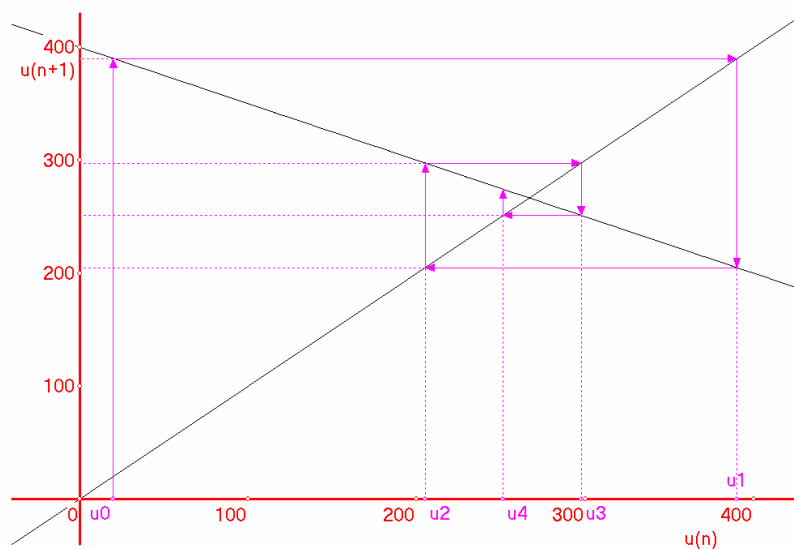
a. $u_n = 1,8u_{n-1} + 20$

Het gaat uit elkaar $\Rightarrow$ instabiel evenwichtspunt.

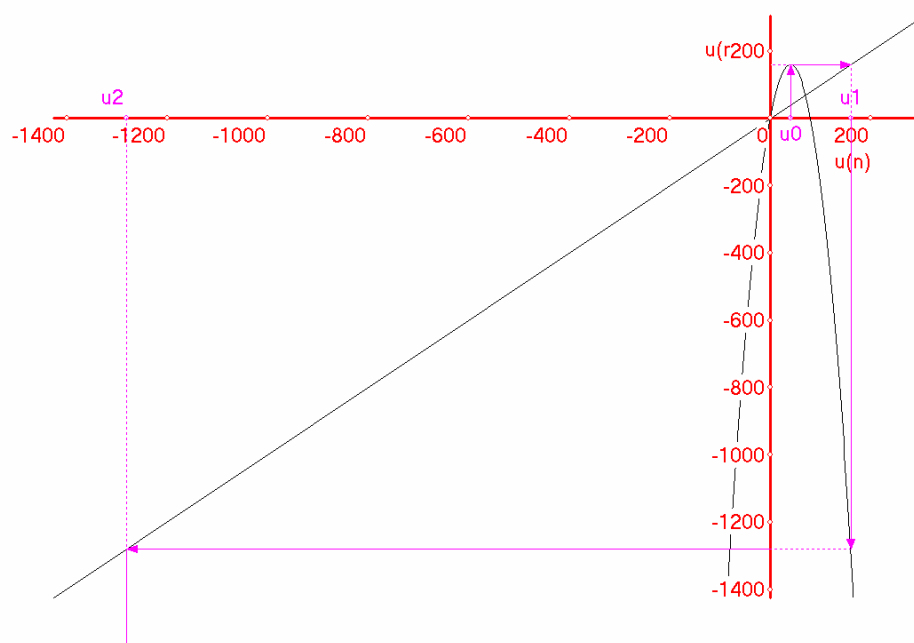

b.

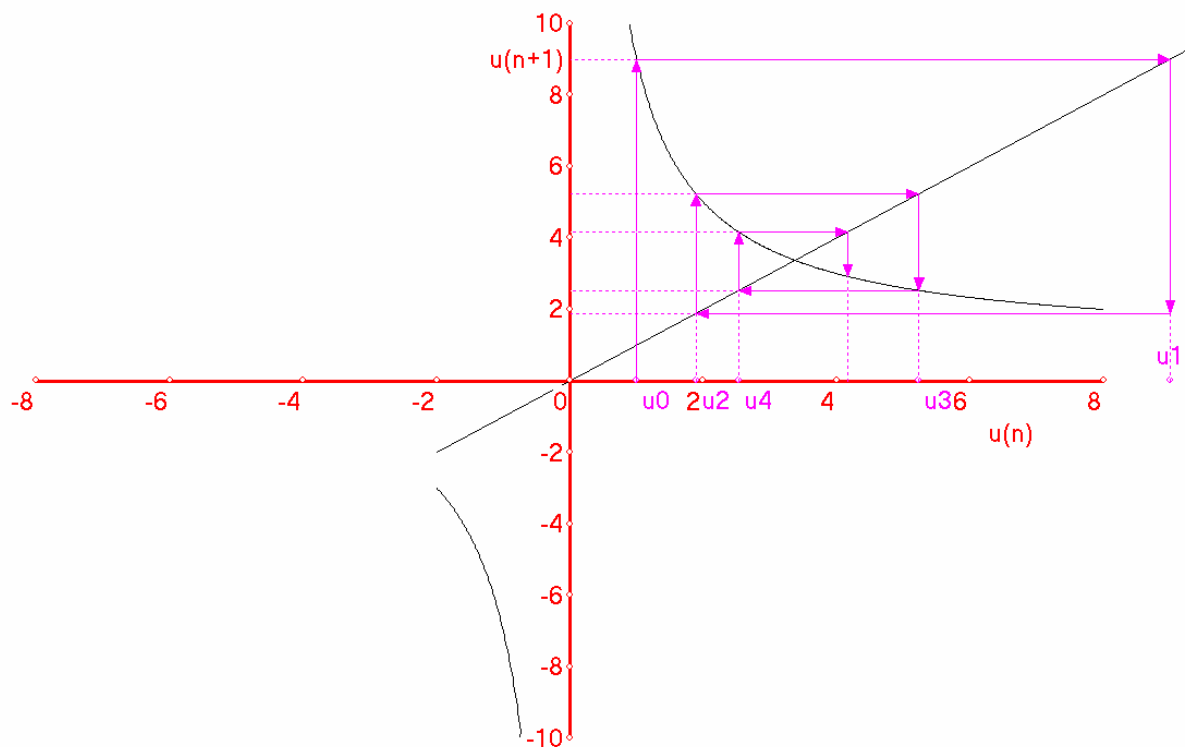
De punten gaan naar elkaar $\Rightarrow$ stabiel evenwichtspunt.

c. $u_n = -0,1u_{n-1}^2 + 8u_{n-1}$

De punten gaan weer uit elkaar $\Rightarrow$ instabiel evenwichtspunt .

d. $u_n = 1 + \frac{8}{u_{n-1}}$

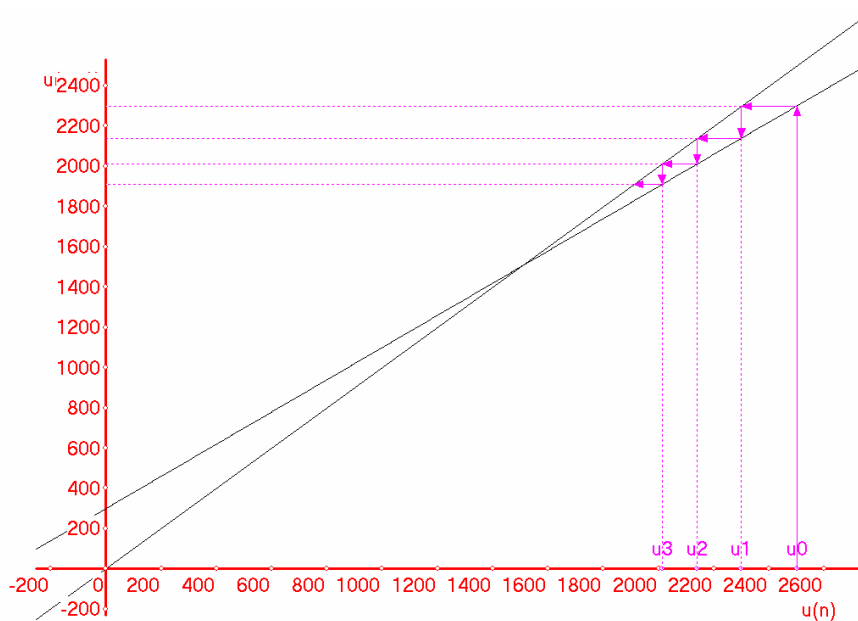

De punten gaan weer naar elkaar $\Rightarrow$ stabiel evenwichtspunt .

29.

- a. 20% gaat weg $\Rightarrow$ 80% blijft over en ieder jaar 300 nieuwe bomen $\Rightarrow$
 $A_n = 0,8A_{n-1} + 300$ met $A_0 = 2500$

b.

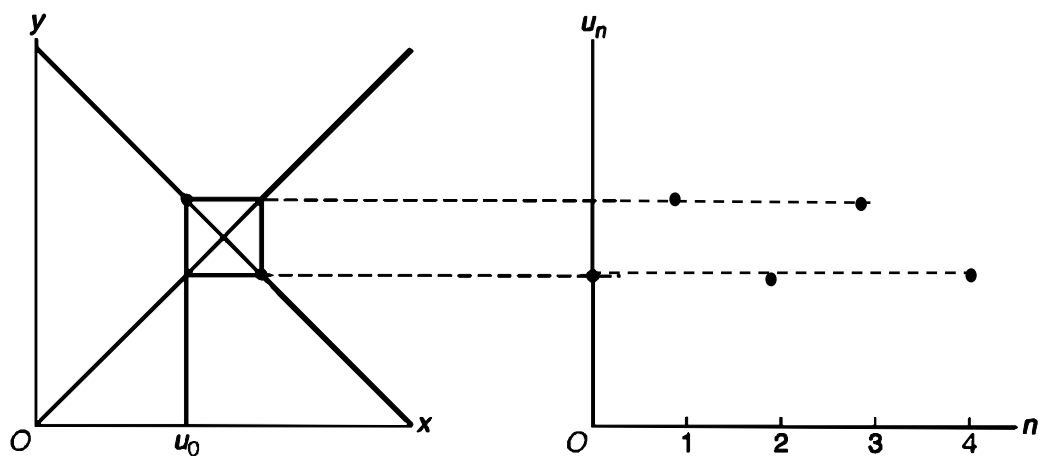
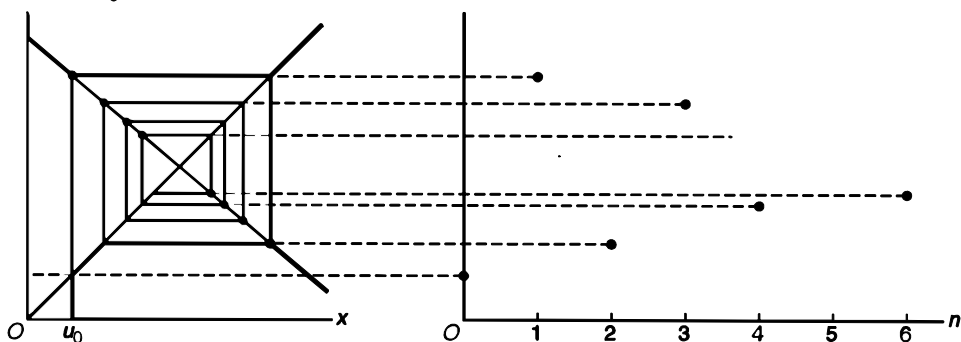
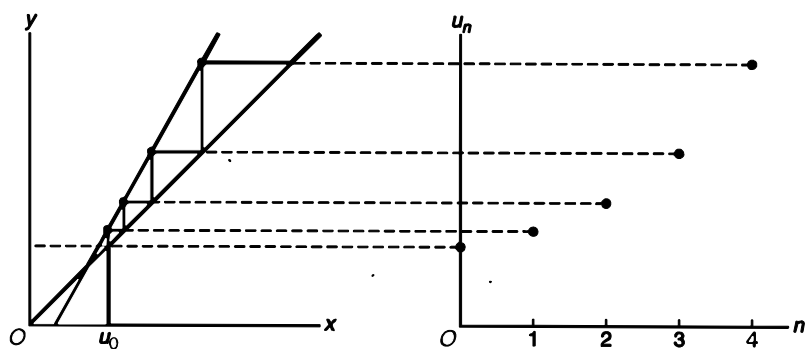
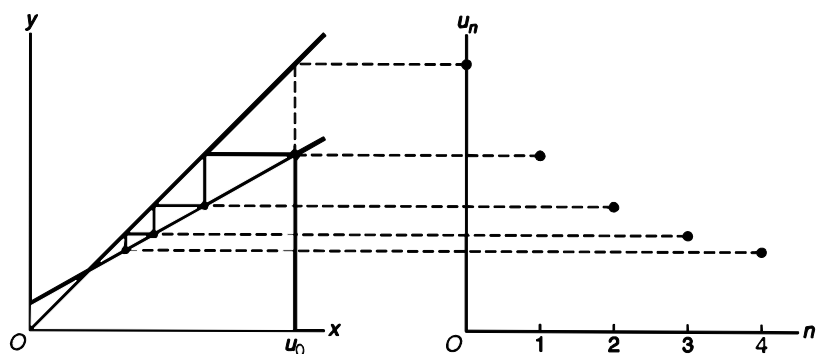

De rij A_n convergeert .

- c. Nu moeten we dus het evenwichtspunt berekenen $\Rightarrow V = \bar{u} = \frac{300}{1-08} = 1500 \Rightarrow$ op den duur staan er 1500 bomen.

30

- a. In de webgrafiek lees je bij iedere n de waarde van u_n af en bij de tijdgrafiek doe je dat ook.
b.

31 $u_n = au_{n-1} + b$ met $u_0 = 5$

- a. $a = 1$ en $b = 3 \Rightarrow u_n = u_{n-1} + 3$ met $u_0 = 5 \Rightarrow u_1 = 5+3=8$ en $u_2 = 11$; $u_3 = 14$ en $u_4 = 17$
Dit is een RR.
- b. $Nu : u_n = 3u_{n-1}$ met $u_0 = 5 \Rightarrow u_1 = 3 \cdot 5 = 15$ en $u_2 = 45$; $u_3 = 135$ en $u_4 = 405$ Dit is een MR.
- c. $S_3 = 5 + 15 + 45 + 135 = 200$

32.

- a. $u_n = 1,05 \cdot u_{n-1} + 500$ met $u_0 = 750$
- b. $u_3 = 1,05 \cdot u_2 + 500 = 1,05(1,05^2 \cdot 750 + 1,05 \cdot 500 + 500) + 500 =$
 $1,05^3 \cdot 750 + 1,05^2 \cdot 500 + 1,05 \cdot 500 + 500$
- c. $u_6 = 1,05^6 \cdot 750 + 1,05^5 \cdot 500 + 1,05^4 \cdot 500 + 1,05^3 \cdot 500 + 1,05^2 \cdot 500 + 1,05 \cdot 500 + 500$
- d. $a = 1,05$ en de beginterm is 500

33.

- a. $u_n = 1,5 \cdot u_{n-1} - 5$ met $u_0 = 30 \Rightarrow$ opl. formule : $u_n = \bar{u} + a^n(u_0 - \bar{u})$ met $\bar{u} = \frac{b}{1-a} = \frac{-5}{1-1,5} = 10$
 $\Rightarrow u_n = 10 + 1,5^n \cdot (30 - 10) = 10 + 20 \cdot 1,5^n$
- b. $x_n = 0,75 \cdot x_{n-1} + 20$ met $x_0 = 100 \Rightarrow \bar{x} = \frac{b}{1-a} = \frac{20}{1-0,75} = 80$
 $x_n = 80 + 0,75^n \cdot (100 - 80) = 80 + 20 \cdot 0,75^n$
- c. $K_n = 1,05 \cdot K_{n-1} - 200$ met $K_0 = 1000 \Rightarrow \bar{K} = \frac{b}{1-a} = \frac{-200}{1-1,05} = 4000 \Rightarrow$
 $K_n = 4000 + 1,05^n \cdot (1000 - 4000) = 4000 - 3000 \cdot 1,05^n$

34.

- a. $K_n = 1,04 \cdot K_{n-1} - 150$ met $K_0 = 800$
- b. $\bar{K} = \frac{b}{1-a} = \frac{-150}{1-1,04} = 3750 \Rightarrow K_n = 3750 + 1,04^n \cdot (800 - 3750) = 3750 - 2950 \cdot 1,04^n$

- c. Bereken het tijdstip dat het kapitaal ongeveer 0 is. $\Rightarrow K_n = 0 \Leftrightarrow$
 $2950 \cdot 1,04^n = 3750 \Leftrightarrow 1,04^n \approx 1,27 \dots \Leftrightarrow n = \frac{\log(1,27 \dots)}{\log(1,04)} \approx 6,1$

Nu geldt: $K_6 \approx 17,31$ en dan is het 1-1-2006 en $K_7 \approx -132$ en dan is het 1-1-2007

Op 1-1-2007 kan ze dus niet meer 150 euro van de bank halen. Ze kan dan nog wel 18 euro opnemen.

35.

a. $A_n = 0,75 \cdot A_{n-1} + 50$ met $A_0 = 100$

b. $\bar{A} = \frac{b}{1-a} = \frac{50}{1-0,75} = 200 \Rightarrow A_n = 200 + 0,75^n \cdot (100 - 200) = 200 - 100 \cdot 0,75^n$

c. Na 32 uur $\Rightarrow n = 8 \Rightarrow A_8 = 200 - 100 \cdot 0,75^8 \approx 190$ mg

d. Als n heel groot is, dan $0,75^n \rightarrow 0 \Rightarrow -100 \cdot 0,75^n \rightarrow 0 \Rightarrow A_n \rightarrow 200 \Rightarrow$
de evenwichtswaarde is dus 200 mg.

36.

a. $P_n = 0,96 \cdot P_{n-1} - 600$ met $P_0 = 85000$

b. $\bar{P} = \frac{b}{1-a} = \frac{-600}{1-0,96} = -15000 \Rightarrow P_n = -15000 + 0,96^n \cdot (85000 - (-15000))$

$$\Leftrightarrow P_n = -15000 + 100000 \cdot 0,96^n$$

c. 1-1-2006 $\Rightarrow n = 7 \Rightarrow P_7 = -15000 + 100000 \cdot 0,96^7 \approx 60145$ inwoners

d. Vergelijking $P_n = 30000 \Leftrightarrow 100000 \cdot 0,96^n = 45000 \Leftrightarrow 0,96^n = 0,45 \Leftrightarrow$
 $n = \frac{\log(0,45)}{\log(0,96)} \approx 19,6 \Rightarrow$ op 1 januari 2019

e. Als n heel groot wordt dan $0,96^n \rightarrow 0 \Rightarrow 100000 \cdot 0,96^n \rightarrow 0 \Rightarrow P_n \rightarrow -15000$ Dit kan in de praktijk niet dus op den duur zal de stad gaan uitsterven bij dit proces.

37.

a. 7.00 uur   10000 mensen
7.30 uur $10000 + (0,4 \cdot (40000 - 10000)) = 22000$ mensen
8.00 uur $22000 + 0,4 \cdot (40000 - 22000) = 29200$ mensen

b. $P_n = P_{n-1} + 0,40 \cdot (40000 - P_{n-1}) = 0,6 \cdot P_{n-1} + 16000$ met $P_0 = 10000$

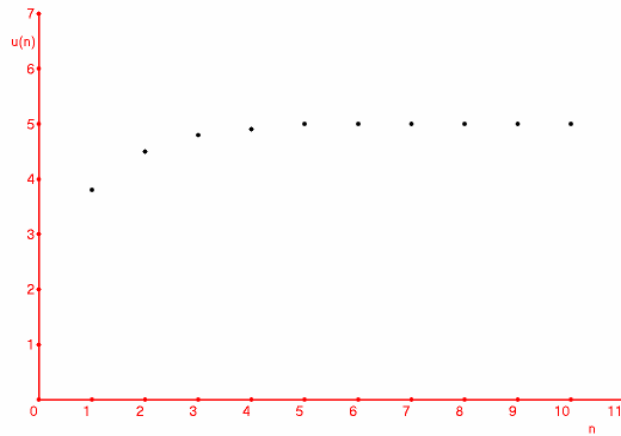
c. $\bar{P} = \frac{b}{1-a} = \frac{16000}{1-0,6} = 40000 \Rightarrow P_n = 40000 + 0,6^n \cdot (10000 - 40000) = 40000 - 30000 \cdot 0,6^n$

d. Vergelijking: $P_n = 39000 \Leftrightarrow 40000 - 30000 \cdot 0,6^n = 39000 \Leftrightarrow 30000 \cdot 0,6^n = 10000 \Leftrightarrow$
 $0,6^n = 1/30 \Leftrightarrow \frac{\log(1/30)}{\log(0,6)} \approx 6,7 \Rightarrow$ voor $n = 7$ is P_n voor het eerst meer dan
39000.

38. $u_n = 0,4u_{n-1} + 3$

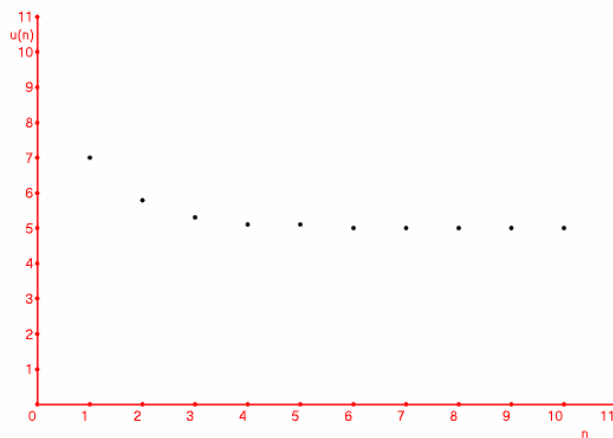
a. $u_0 = 2$

n	0	1	2	3	4	5	6	7	8
u_n	2	3,8	4,5	4,8	4,9	5,0	5,0	5,0	5,0

b. $u_0 = 10$

u	u_n
0	10
1	7
2	5,8
3	5,3
4	5,1
5	5,1
6	5
7	5
8	5

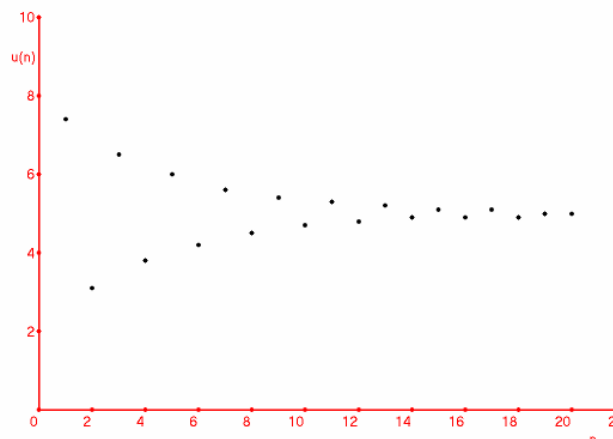
c. Bij onderdeel a hebben we een stijgende grafiek en bij onderdeel b een dalende grafiek. Bij beide grafieken hebben we de evenwichtswaarde 5.

d. Bij vraag a is de opl. formule : $u_n = 5 + 0,4^n \cdot (2 - 5) = 5 - 3 \cdot 0,4^n$
Dit is een stijgende grafiek met H.A. met hoogte 5.

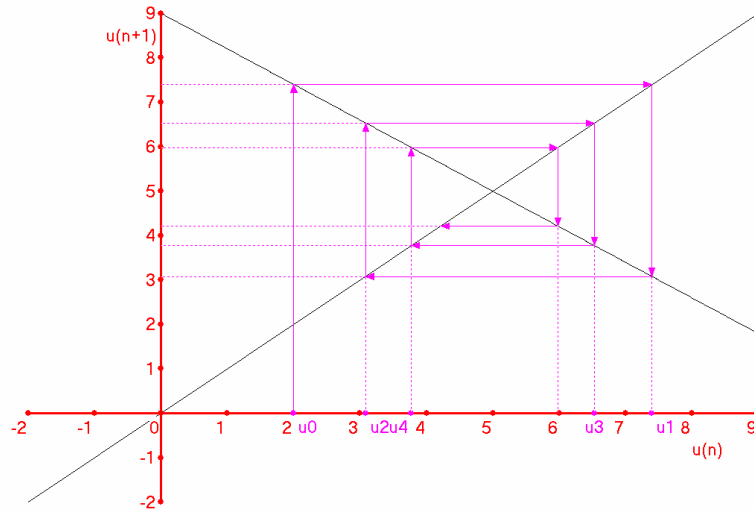
Bij vraag b is de opl. formule : $u_n = 5 + 0,4^n \cdot (10 - 5) = 5 + 5 \cdot 0,4^n$
Dit is een dalende grafiek met H.A. ook op hoogte 5.

39. $u_n = -u_{n-1} + 6$

- a.
- b. De punten benaderen afwisselend van bovenkant en van de onderkant de hoogte 5. De afstand tot 5 wordt wel steeds minder.

c.

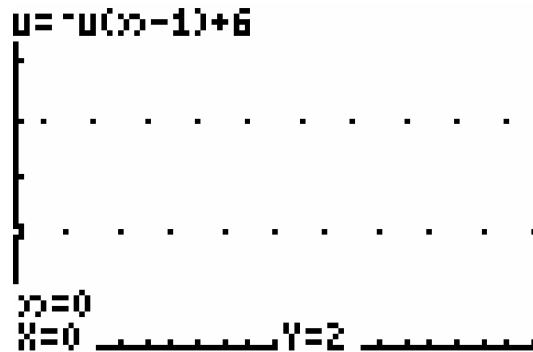
De punten op de gegeven lijn liggen steeds aan weerskanten van het evenwichtspunt en de afstand tot het evenwichtspunt wordt steeds minder.

d.
$$\bar{u} = \frac{b}{1-a} = \frac{9}{1+0,8} = 5 \Rightarrow u_n = 5 + (-0,8)^n \cdot (2 - 5) = 5 - 3 \cdot (-0,8)^n$$

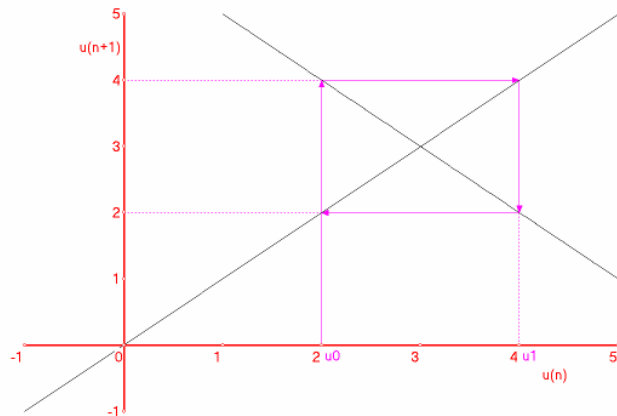
Voor n is even dan is $u_n < 5$ en voor n is oneven dan $u_n > 5$. $\Rightarrow$ steeds aan weerskanten van de waarde 5.

40.

a. De punten hebben wisselend de hoogte 2 en 4.

b. De webgradiëk blijft steeds hetzelfde in een rechthoeshvorm.

$$c. \quad \bar{u} = \frac{b}{1-a} = \frac{6}{1+1} = 3 \Rightarrow u_n = 3 + (-1)^n \cdot (2-3) = 3 - (-1)^n$$

Nu zien we *dus* dat voor n is even geldt : $u_n = 2$ en voor n is oneven geldt dat $u_n = 4$

$$41. \quad u_n = au_{n-1} + b$$

Bij figuur 1 hoort $a = 0,5$ naar een evenwichtswaarde.

Bij figuur 2 hoort $a = -0,5$ wisselend naar een evenwichtswaarde.

Bij figuur 3 hoort $a = -1$ afwisselend steeds dezelfde waarden.

Bij figuur 4 hoort $a = 1,5$ niet begrensd.

Bij figuur 5 hoort $a = 0,5$ weer begrensd

Bij figuur 6 hoort $a = 1$ ook hier niet begrensd en lineaire afname

Bij figuur 7 hoort $a = -1,5$ wisselend steeds verder uit elkaar.

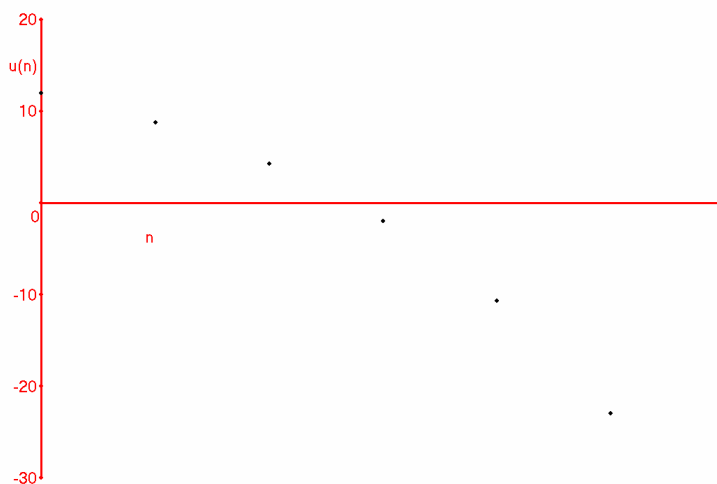
Bij figuur 8 hoort $a = 1,5$ niet begrensd

42.

- a. $u_n = 1,4u_{n-1} - 8$ met $u_0 = 12$
 $a = 1,4 > 1$ monotone rij en
 divergentie

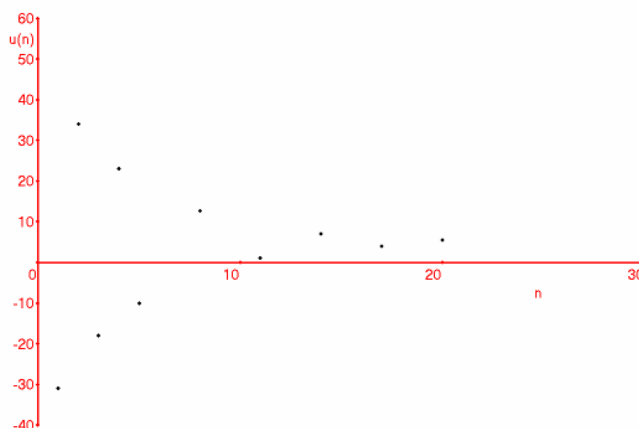
$$\bar{u} = \frac{b}{1-a} = \frac{-8}{1-1,4} = 20 \Rightarrow$$

$$u_0 = 12 < \bar{u}$$

- b. $u_n = -0,8u_{n-1} + 9$ met $u_0 = 50$
 $a = -0,8$ en $-1 < a < 1 \Rightarrow$ alternerende
 rij
 en convergent.

$$\bar{u} = \frac{b}{1-a} = \frac{9}{1+0,8} = 5 \Rightarrow u_0 > \bar{u}$$

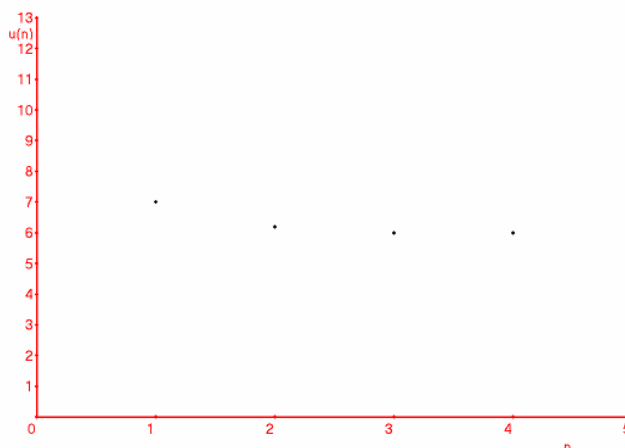

n	u_n
0	50
1	-31
2	33,8
5	-9,7
8	12,6
11	1,1
14	7,0

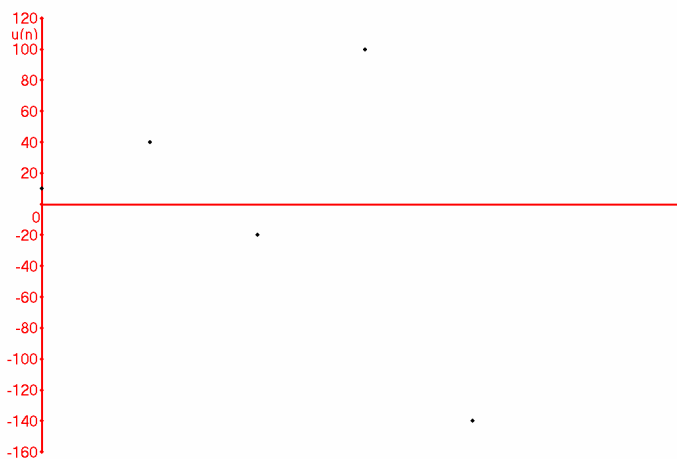
- c. $u_n = 0,2u_{n-1} + 4,8$ met $u_0 = 11$
 $a = 0,2 \Rightarrow$ monotoon en convergent
 $\bar{u} = \frac{b}{1-a} = \frac{4,8}{1-0,2} = 6 \Rightarrow u_0 = 11 > \bar{u}$

n	u_n
0	11
1	7
2	6,2
3	6,0
4	6,0

- d. $u_n = -2u_{n-1} + 60$ met $u_0 = 10$
 $a = -2 \Rightarrow$ de rij is alternerend en divergent
 $\bar{u} = \frac{b}{1-a} = \frac{60}{1+2} = 20 \Rightarrow u_0 = 10 < \bar{u}$

n	u_n
0	10
1	40
2	-20
3	100
4	-140

43.

- a. $B_n = 1,006 \cdot B_{n-1} - 300$ met B_0 is het bedrag dat ze leent.

- b. $a = 1,006 \Rightarrow$ divergente rij en $\bar{B} = \frac{b}{1-a} = \frac{-300}{1-1,006} = 50000$

1) $B_0 > \bar{B}$

$B_0 = 80000$

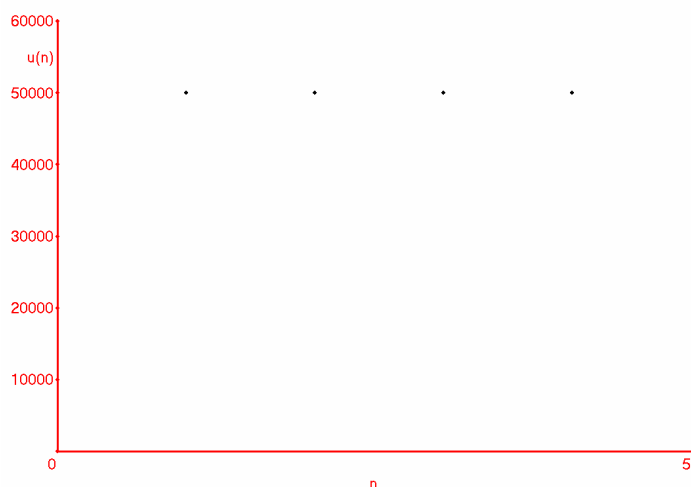
De rij is dus stijgend en heeft een steeds grotere afstand tot de evenwichtswaarde 50000.

- 2) $B_0 < \bar{B}$
 $B_0 = 40000$
 Het is nu een dalende rij
 waarbij de afstand tot de
 evenwichtswaarde 50000
 steeds groter wordt.

- 3) $B_0 = \bar{B} = 50000$
 Nu hebben we te maken met
 een constante rij met een
 waarde 50000

- c. $\bar{B} = 50000$ Als $B_0 > \bar{B}$ dan neemt de schuld toe (zie de 1^e figuur)
 Als $B_0 < \bar{B}$ dan neemt haar schuld af (zie 2e figuur)
 Als $B_0 = \bar{B}$ dan blijft haar schuld steeds gelijk.
 Hieruit volgt dus dat het te lenen bedrag minder dan $B_0 = \bar{B} = 50000$ euro moet zijn.

44. De diff. vergelijking is : $K_n = 1,005 \cdot K_{n-1} - 200$ met $\bar{K} = \frac{-200}{1-1,005} = 40000$

We moeten er in ieder geval voor
 zorgen dat de grafiek minstens stijgend
 is. $\Rightarrow$

$K_0 > \bar{K}$ Het model van de
 bijbehorende grafiek wordt dan:

$\Rightarrow$ We moeten dus een kapitaal kiezen
 van meer dan 40000 euro

45. 5000 vissen ; groei van 10% per jaar.

a. De groeifactor is 1,1 $\Rightarrow P_t = 5000 \cdot 1,1^t$

b. Dit is een exponentiële groei. $5000 \cdot 1,1^t = 15000 \Leftrightarrow 1,1^t = 3 \Leftrightarrow t = \frac{\log(3)}{\log(1,1)} \approx 11,5 \Rightarrow$
Na ongeveer 11,5 jaar zijn er *dus* meer dan 15000 vissen.

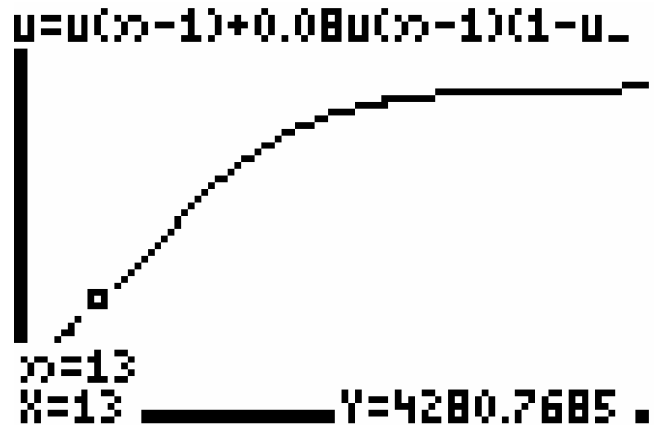
c. Ruimtegebrek en de hoeveelheid voedsel wordt minder.

d. Ja, je mag verwachten dat als de populatie groter wordt dan zal de groei afgeremd worden.

46. $P_t = P_{t-1} + 0,08 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{12000}\right)$ met $P_0 = 2000$

a. De grenswaarde is hier 12000

b. Voer de d.v. in met $n(\text{Min}) = 0$ en $u(n\text{Min}) = 2000$
met trace of eventueel de tabel vinden we :
 $P_{13} \approx 4281$ en $P_{20} \approx 5901$

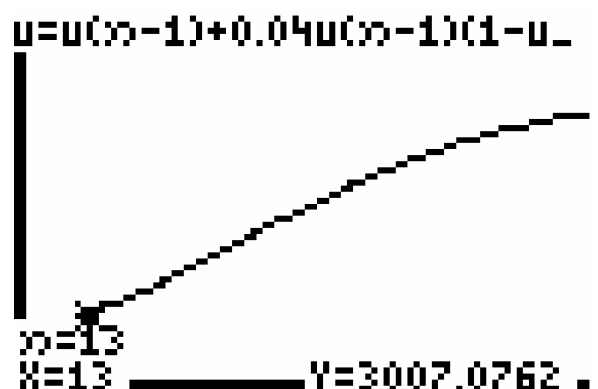

c. In de tabel zien we dat $P_{49} \approx 10938$ en $P_{50} \approx 11015 \Rightarrow$ vanaf $t = 50$ is die afstand minder dan 1000.

d. Nu is : $P_{13} \approx 8656$ en $P_{20} \approx 11050$
Nu weer naar de tabel $\Rightarrow$
 $P_{19} \approx 10840$ en $P_{20} \approx 11050 \Rightarrow$
Nu geldt het gevraagde voor $t \geq 20$

e. Bij deze verandering zien we dat de grafiek nu langzamer remt. In de tabel zien we :
 $P_{99} \approx 10966$ en $P_{100} \approx 11004 \Rightarrow$
Nu geldt het gevraagde pas voor $t \geq 100$

47. $P_t = P_{t-1} + 0,3 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{2000}\right)$ met $P_0 = 2$
- a. De formule weer invoeren en kijken naar de tabel $\Rightarrow P_{43} \approx 1994,5$ en $P_{44} \approx 1996,1 \Rightarrow$ vanaf $t = 44$ geldt het gevraagde.
- b. $P_t = P_{t-1} + 0,3 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{50}\right)$ met $P_0 = 2000$
- c. $P_t = P_{t-1} + 0,2 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{50}\right)$ met $P_0 = 2000$ Hier is de groeivoet van 0,3 naar 0,2 gegaan.
48. Stel de log. groei formule is : $P_t = P_{t-1} + k \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{25}\right)$ met $P_0 = 2$ Hierin is het begin gelijk aan 2 en de grens is 25. Met proberen vinden we $k \approx 0,25$.
- 49.
- a. De grenswaarde is 1035 en $P_0 = 14 \Rightarrow P_t = P_{t-1} + k \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{1035}\right)$ met $P_0 = 14$ Nu weer met proberen vinden we een groeivoet van 0,18 $\Rightarrow P_t = P_{t-1} + 0,18 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{1035}\right)$ met $P_0 = 14$
- b. We komen ongeveer op het zelfde uit. $\Rightarrow$ geen afwijking.
- 50.
- a. Grenswaarde 2000 en startwaarde 150 en groeivoet 0,5 per maand $\Rightarrow$ de formule wordt:
 $P_t = P_{t-1} + 0,5 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{2000}\right)$ met $P_0 = 150$
- b. Bekijk de tabel $\Rightarrow P_9 \approx 1727$ en $P_{10} \approx 1845 \Rightarrow$ vanaf $t = 10$ geldt het gevraagde.
- c. $P_{13} \approx 1978$ en $P_{14} \approx 1989 \Rightarrow$ vanaf $t = 14$ geldt het gevraagde.
- d. Nu wordt de formule : $P_t = P_{t-1} + 0,5 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{5000}\right)$ met $P_0 = 150$
 $P_{16} \approx 4965$ en $P_{17} \approx 4982 \Rightarrow$ Vanaf $t = 17$ geldt het gevraagde.
51. 20000 inwoners ; op 1 maart 1500 inwoners ; groeivoet is 0,4 per dag ; grens op 80%
- a. $N_t = N_{t-1} + 0,4 \cdot N_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{N_{t-1}}{16000}\right)$ met $N_0 = 1500$

- b. 5 maart $\Rightarrow t = 4 \Rightarrow$ de tabel geeft dan ongeveer 4801 inwoners.
- c. Kijken naar de tabel $\Rightarrow N_{12} \approx 14874$ en $N_{13} \approx 15293 \Rightarrow$ vanaf $t = 13$ dus vanaf 14 maart hebben voor het eerst meer dan 15000 inwoners het nieuws gehoord.

52. $P_t = P_{t-1} + 0,4 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{20}\right)$ met $P_0 = 8$

a. $P_t = P_{t-1} + 0,4 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{20}\right) = P_{t-1} + 0,4P_{t-1} - \frac{0,4}{20} \cdot P_{t-1}^2 = 1,4P_{t-1} - 0,02P_{t-1}^2 \Rightarrow$
 $a = 1,4$ en $b = 0,02$

- b. d.v. van de eerste orde want alleen de termen P_{t-1} komen behalve P_t er in voor en niet P_{t-2} . Het is ook een kwadratische d.v. omdat de term P_{t-1}^2 er in voorkomt.

53. Gegeven $P_t = P_{t-1} + 0,4 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{200}\right)$ met $P_0 = 50$

Neem $P_t = y$ en $P_{t-1} = x \Rightarrow y = x + 0,4x \left(1 - \frac{x}{200}\right) = x + 0,4x - \frac{0,4}{200} \cdot x^2 = 1,4x - 0,002x^2 \Rightarrow$
 $y = -0,002x^2 + 1,4x$ en dit is de gevraagde vergelijking van de parabool.

54. Bij de gegeven d.v. $P_t = P_{t-1} + 0,5 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{20}\right)$ is de grenswaarde in de noemer van de breuk duidelijk te herkennen. $\Rightarrow$ grenswaarde is dus 20.

55. Gegeven de d.v. $P_t = P_{t-1} + 0,8 \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{40}\right)$ met $P_0 = 10$

- a. De formule van de parabool wordt :

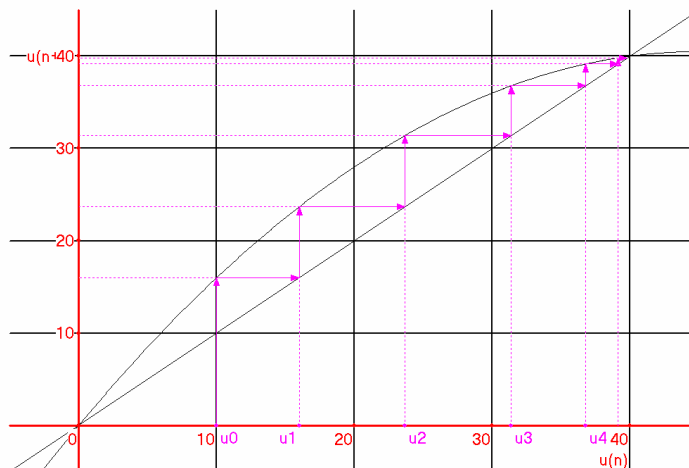
$$y = x + 0,8x \cdot \left(1 - \frac{x}{40}\right) = x + 0,8x - \frac{0,8}{40}x^2 = 1,8x - 0,02x^2$$

- b. Zie de figuur

tabel:

x	y
0	0
10	16
20	28
30	36
40	40

- c. Uit de d.v. volgt direct dat de evenwichtswaarde gelijk is aan $\bar{P} = 40$

56.

a. Voor de evenwichtswaarde geldt de vergelijking :

$$-0,004x^2 + 1,5x = x \Leftrightarrow -0,004x^2 + 0,5x = 0 \Leftrightarrow x(-0,004x + 0,5) = 0 \Leftrightarrow$$

$$x = 0 \vee -0,004x = -0,5 \Leftrightarrow x = 0 \vee x = 0,5/0,004 = 125$$

$$x = 0 \text{ voldoet niet} \Rightarrow \bar{P} = 125$$

b. Uit de gegeven vergelijking volgt:

$$y = -0,004x^2 + 1,5x \Rightarrow P_t = 1,5P_{t-1} - 0,004P_{t-1}^2 = P_{t-1} + 0,5P_{t-1} - 0,004P_{t-1}^2 \Leftrightarrow$$

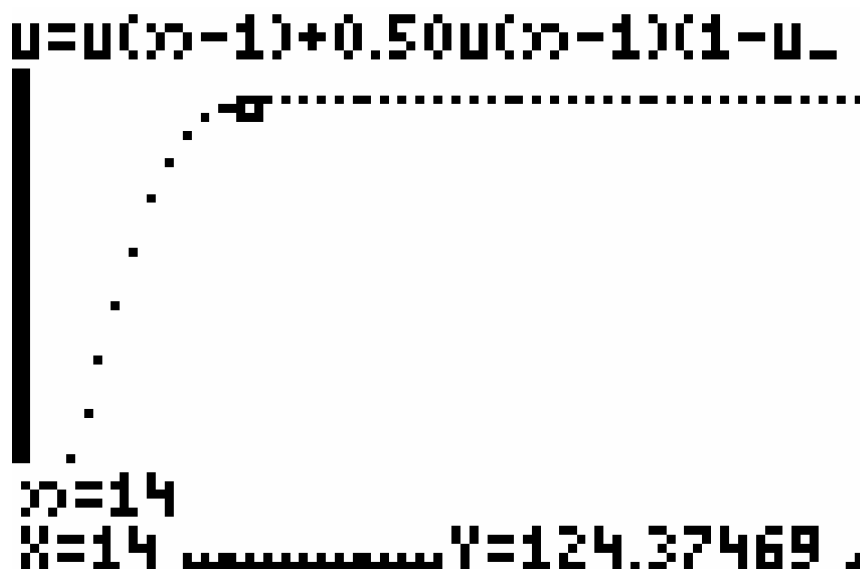
$$P_t = P_{t-1} + 0,5P_{t-1} - 0,004P_{t-1}^2 = P_{t-1} + 0,5P_{t-1}(1 - 0,008P_{t-1}) = P_{t-1} + 0,5P_{t-1} \left(1 - \frac{P_{t-1}}{125}\right) \text{ met } P_0 = 10$$

We moeten naar de vorm die staat op bladzijde 154 onderaan.

c. De groeivoet $k = 0,5$ en de grenswaarde G is hier 125.d. $P_{13} \approx 123,8$ en

$$P_{14} \approx 124,4$$

$\Rightarrow$ vanaf $t = 14$ geldt dat de afstand tot $G = 125$ minder is dan 1.

57. Op 1 maart 800 mensen met griep. ; groeivoet 0,2 bij logistische groei ; grens bij 12000 mensen.

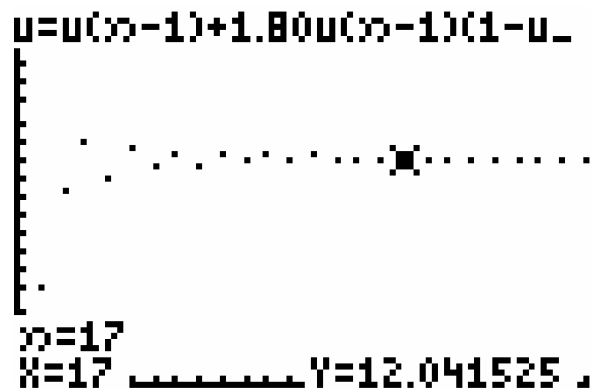
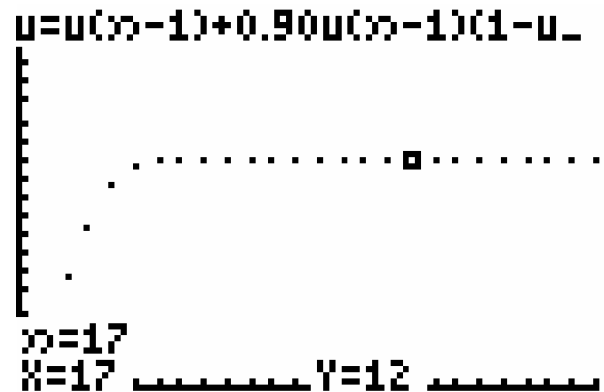
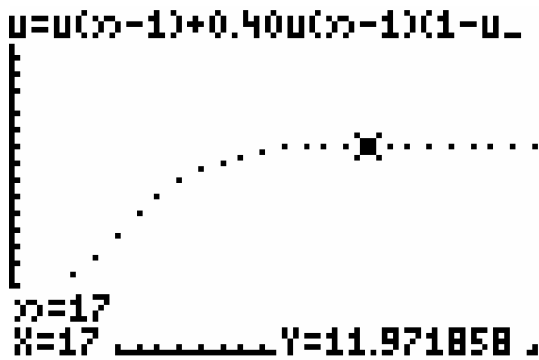
$$a. N_t = N_{t-1} + 0,2 \cdot N_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{N_{t-1}}{12000}\right) \text{ met } N_0 = 800$$

b. 29 maart $\Rightarrow t = 28 \Rightarrow N_{28} = 11427 \Rightarrow 11427$ mensen hebben dan de griep gehad.c. Meer dan 10000 mensen. Uit de tabel volgt : $N_{21} \approx 9757$ en $N_{22} \approx 10122 \Rightarrow$ op 23 maart hebben voor her eerst meer dan 10000 mensen de griep gehad.

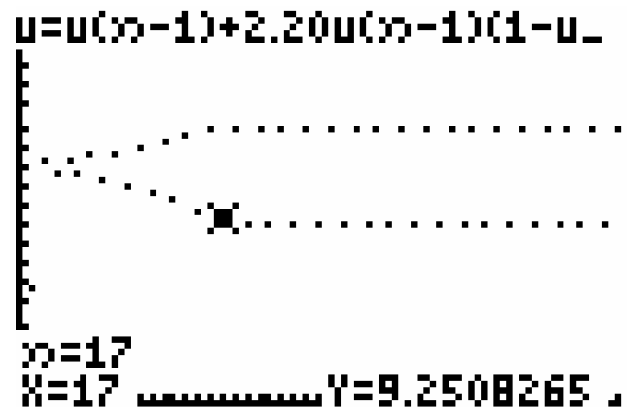
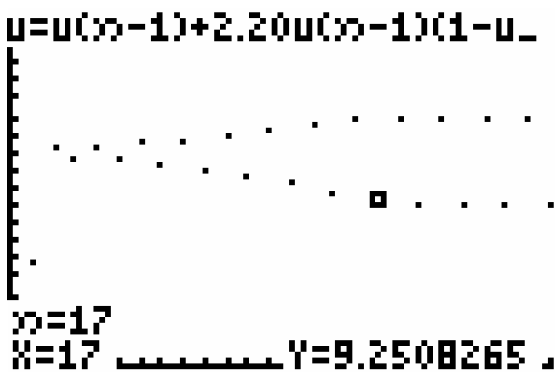
$$d. \text{ Uit de formule volgt nu: } y = x + 0,2x(1 - x/12000) = x + 0,2x - 0,2/12000 \cdot x^2 = 1,2x - 0,000017x^2 \Rightarrow y = 1,2x - 0,000017x^2$$

58. $P_t = P_{t-1} + k \cdot P_{t-1} \cdot \left(1 - \frac{P_{t-1}}{12}\right)$ met $P_0 = 2$ nMax = 25 ; Xmax = 25 en Ymax = 20

- a. $k = 0,4$; $k = 0,9$ en $k = 1,8$

- b. Nu $k = 2,2$

- c. $k = 2,5$

- d. De grafieken worden steeds onoverzichtelijker. Het exponentiële stuk is niet meer te herkennen.
Bij $k = 3,5$ kan de GR het niet meer aan.

